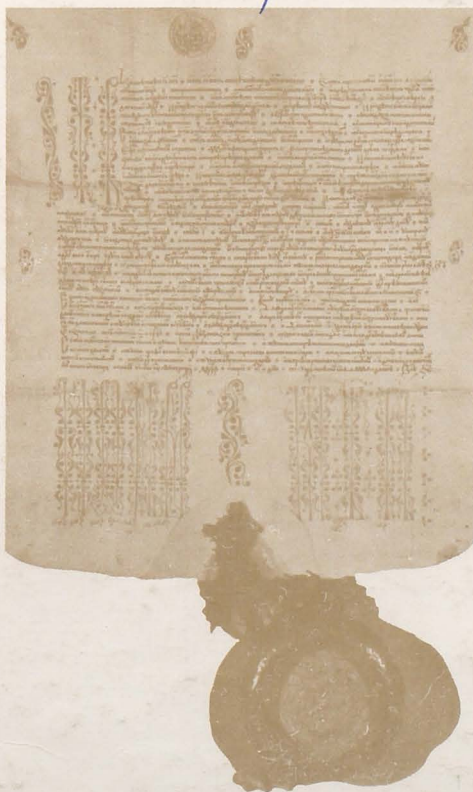

**BULETIN
DE
INFORMARE
SI
DOCUMENTARE ARHIVISTICA**

2/1992

BUCURESTI

1992

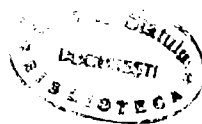

DIRECTIA GENERALA
A
ARHIVELOR STATULUI

BULETIN DE INFORMARE SI DOCUMENTARE ARHIVISTICA

Nr.2

OCTOMBRIE-NOIEMBRIE

BUCUREȘTI 1992

7-56978/1992

Redactor: Dr. ADINA BERCIU-DRAGHICESCU, șef birou documentare D.G.A.S.

Colaboratori: CORNELIA FARAU, biroul publicații D.G.A.S.

Realizare grafică și fotoreproducere offset: OVIDIU LAZARESCU

Montaj și retuș: ELISABETA DUMITRANA

Copiat plăci: AUREL VOICU

Tipar offset: STELICA MARINESCU

Legătorie: MARIN DRAGNEA

Dactilo : RODICA VICTORIA CANAE și MIHAELA ȘORODUC

Mulțumim tuturor aceluia care au contribuit
prin informațiile oferite la realizarea
prezentului număr.

Coperta I: - 1587 ianuarie 18. Hrisovul din cancelaria lui
Mihnea vv., domnul țării Românești prin care dă-
ruiește Episcopiei Buzău, mori și moșii.

Coperta a IV-a:- Act de adeziune. Săliște (Sibiu).
Muzeul de istorie Alba-Iulia, Credenționale, tom
V, p.541.

S U M A R

I. ACTIVITATI ARHIVISTICE

- Legea Fondului Arhivistic Național al României. Proiect . .p.4.
- Imbogățirea fondului documentar al Arhivelor Statului și importanța științifică a noilor achiziții . . . . . p.5.
- Activitatea de microfilmare a fondurilor și colecțiilor de documente pentru crearea Fondului de asigurare . . . . . p.8.
- Ordonarea, inventarierea și selecționarea fondurilor și colecțiilor lor. Alte activități arhivistice . . . . . p.12.
- Fototeca D.G.A.S. . . . . . p.18.

II. INFORMATICA SI DOCUMENTARE ARHIVISTICA

- Subsistemul de înmagazinare și regăsire a informațiilor din inventarele arhivistice (SIRIA) . . . . . p.20.
- "Inteligența" tehnică în atenția arhivelor . . . . . p.22.
- Considerații referitoare la baza materială a activității de valorificare . . . . . p. 23.

III. VIATA STIINTIFICA

- Prima ediție a serbărilor municipale "Toamna orădeană", Oradea 1-31 octombrie . . . . . p.30.
- Simpozionul Internațional "Franz Joseph Müller von Reichenstein și mineritul cezaro-crăiesc în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea", Poysdorf (Austria) 23-24 octombrie . . . . . p.30.
- Conferința națională "Tinerii Bucovinei și drepturile omului", Suceava 23-27 octombrie . . . . . p.31.
- Simpozionul științific "Personalitatea lui Dumitru Panaitescu Perpessicius", Bărița 26 octombrie . . . . . p.32.
- Sesiunea de comunicări "180 de ani de la nașterea pictorului I.D.Negulici 1812-1992", Ploiești 29 octombrie . . . . . p.32.
- Sesiunea științifică cu tema:"393 de ani de la intrarea lui Mihai Viteazul în Alba Iulia (1 noiembrie 1599)", Sfântu Gheorghe 29-30 octombrie . . . . . p.33.
- Sesiunea anuală "Pontica 92", Constanța, 29-31 octombrie . .p.33.
- Masă rotundă cu tema:"Administrarea arhivelor și politica folosirii arhivelor", Budapesta (Ungaria) 29 octombrie - 1 noiembrie . . . . . p.34.

- Dezbateri organizată de Academia Română cu tema: "Editarea izvoarelor istorice românești", București 30 octombrie . . . . . p.34.
- Simpozionul științific "Poliția română"- file de istorie", Tg.Jiu 3 noiembrie . . . . . p.35.
- Colocviul "Stalingrad. O retrospectivă de 50 de ani", București 4 noiembrie . . . . . p.36.
- Sesiunea de comunicări consacrată comemorării lui Onisifor Ghibu (1883-1972), București 5 noiembrie . . . . . p.36.
- Arhivele Statului - Prezent și viitor. Convocare anuală a personalului de conducere din D.G.A.S. 5-6 noiembrie . . . . . p.37.
- Consfătuirea privind preluarea unei părți a fondului arhivistic românesc existent în arhivele de la Moscova, București 7 noiembrie . . . . . p.39.
- Simpozionul "Documentul istoric - Izvor de cultură, material didactic pentru orele de istorie", Slobozia 11 noiembrie . . p.39.
- Sesiunea științifică dedicată centenarului Memorandumului 1892-1992, Cluj-Napoca 12 noiembrie . . . . . p.39.
- Simpozion consacrat lui Gheorghe Brătianu organizat de "Așezămintele Culturale Brătianu", București 13 noiembrie . . . . . p.41.

x

x . . . x

- Apariții editoriale . . . . . p.42.
- Lucrări în curs de apariție . . . . . p.42.
- Manifestări expoziționale . . . . . p.43.

IV. BREVIAR

- Calendar . . . . . p.45.
- Dicționar . . . . . p.48.
- Adresele filialelor județene p.49
- Abrevieri . . . . . p.50.

I. ACTIVITATI ARHIVISTICE

P R O I E C T

LEGEA FONDULUI ARHIVISTIC NAȚIONAL AL ROMÂNIEI

CAPITOLUL I

DISPOZITII GENERALE

Art.1. - Documentele create de-a lungul timpului de organele de stat, organizațiile publice sau private: economice, sociale, culturale, militare și religioase și de persoanele fizice care au avut funcții și misiuni oficiale și au jucat un rol însemnat în viața politică, socială, economică, culturală și religioasă a țării, constituie izvor de cunoaștere a istoriei poporului român și alcătuiesc Fondul Arhivistic al României. Acestor documente statul le asigură protecție specială, în condițiile prezentei legi.

Art.2. - Prin documente care fac parte din Fondul Arhivistic Național al României, în sensul prezentei legi, se înțeleg acte oficiale și particulare, diplomatice și consulare, memorii, manuscrise, proclamații, chemări, afișe, planuri, schițe, hărți, alte asemenea mărturii scrise, matrice sigilare, precum și înregistrări foto, video și informatice cu valoare istorică, realizate în țară sau de creatori români în străinătate.

Art.3. - Administrarea și protecția specială a Fondului Arhivistic Național al României se realizează de către Ministerul de Interne, prin Direcția Generală a Arhivelor Naționale, care își exercită atribuțiile de administrator al Fondului Arhivistic Național prin compartimentele sale specializate și filialele județene ale Arhivelor Naționale.

Protecția specială a Fondului Arhivistic Național se realizează în condiții de pace, potrivit prevederilor art.12, iar în caz de război sau calamități naturale, de către creatori și deținători, cu sprijinul organelor desemnate a avea atribuții speciale în asemenea situații și cu asistența de specialitate a Direcției Generale a Arhivelor Naționale.

Art.4. - Persoanele fizice și juridice, creatoare și deținătoare de documente care fac parte din Fondul Arhivistic Național, denumite în continuare creatori și deținători de documente, răspund de evidența, selecționarea, păstrarea și folosirea documentelor în condițiile prevederilor prezentei legi.^x

---

x Prezentul proiect aprobat de guvernul României la 14.IX.1992 este în analiza comisiilor Parlamentului României.

Îmbogățirea fondului documentar al Arhivelor Statului
și importanța științifică a noulor achiziții

Arh.St.Buc. - Serviciul Arhive Administrative și Culturale

Serviciul a preluat de la Biblioteca Națională a României Colecții speciale (1800-1900) - 30 m.l. Documentele au caracter administrativ și provin de la tribunalele din județele Alba, Argeș, Bacău, Brașov, Iași, Neamț, Bihor ș.a. Documentele sînt inventariate și vor fi trimise la filialele respective. (Natalia Tampa, șefa serviciului)

Arh.St.Buc. Municipiul București

S-a continuat pregătirea și preluarea documentelor ce au aparținut Comitetului Municipal de Partid București. În această etapă, majoritatea cutiilor conțin dosarele de excludere din partid din anii 1948-1952. (Anton Dan, șeful filialei)

Arh.St.Bacău

S-au preluat 72 m.l. de la Prefectura județului Bacău, din fondul Sfatul popular al regiunii Bacău, arhiva secției agricole (1950-1968). Documentele prezintă evoluția agriculturii din această unitate administrativă, modul de preluare a terenurilor agricole de la țărani de către G.A.S.-uri, înființarea întovărășirilor și gospodăriilor agricole colective, aplicarea legislației.

Documentele conțin rapoarte, informări, situații privind activitatea în sectoarele particulare, cooperatist și de stat, aplicarea planurilor de electrificare, de transformare a agriculturii, dări de seamă și sinteze. (Vilică Munteanu, șeful filialei)

Arh.St.Botoșani

În lunile octombrie-noiembrie s-au pregătit și preluat în depozitele proprii 70 m.l. din arhiva Comitetului municipal PCR Botoșani (1968-1989). (Stela Giosan, șefa filialei)

Arh.St.Caraș-Severin

Baza documentară s-a îmbogățit cu 3,50 m.l. din fondurile: PCR - Comitetul orășenesc Oravița (1984-1986) și Sfatul popular al regiunii Severin, Caransebeș (1950-1952). S-a realizat și preluarea a 55 m.l. arhivă de la Primăria orașului Oravița creată în cea mai mare parte de Sfatul popular al raionului Oravița (1949-1968). (Constantin Brătescu, șeful filialei)

Arh.St.Constanța

În lunile octombrie-noiembrie se desfășoară acțiunea de preluare a două fonduri de arhivă create de fostele CAP-uri din Valu Traian - Valea Seacă în cantitate de 2 m.l. (Mihai Stanciu, șeful filialei)

Arh.St.Galați

Baza documentară s-a completat cu fragmente de fonduri preluate de la Prefectura județului Galați: a. Comitetul municipal PCR Tecuci (1968-1984) = 23 m.l.; b. Comitetul PCR al Combinatului Siderurgic Galați (1960-1976) = 19 m.l. (Alexandru Duță, șeful filialei)

Arh.St.Harghita

S-au preluat 10 m.l. de la Inspectoratul județean de Poliție fondul Inspectoratul județean de Miliție (1968-1985). (Aurel Marc, șeful filialei)

Arh.St.Ialomița

Filiala a preluat prin transfer de la Arh.St.Vîlcea 600 m.l. arhivă, documente referitoare la recensământul general al populației din România, efectuat în anii 1940-1943. (Alexandru Vlădăreanu, șeful filialei)

Arh.St.Hunedoara

S-a continuat preluarea a 70 m.l. din arhiva PCR (1970-1988). Documentele reflectă implicarea fostelor organe de partid în organizarea și conducerea producției din ramurile economiei județului. (Ioan Frățilă, șeful filialei)

Arh.St.Maramureș

În vederea completării și îmbogățirii bazei documentare a filialei s-a continuat activitatea de preluare de fonduri noi și fragmente de fonduri în completarea celor existente. Astfel s-au preluat următoarele fonduri: Primăria comunei Sisești (10 m.l.) cu documente cuprinse între anii 1898-1970 și fondul Primăria comunei Valea Chioarului (8 m.l.) (1945-1968). Ambele fonduri au fost ordonate, selecționate și inventariate. Fondurile se află într-o bună stare de conservare, iar sub aspect documentar prezintă interes pentru istoria locală, Siseștiul fiind o comună care n-a cunoscut cooperativizarea agriculturii. În plan cultural documentele pun în valoare realizări cum ar fi: Casa memorială dr. Vasile Lucaciu cu Muzeul învățământului românesc, Fondul primăriei comunei din Valea Chioarului prezintă situația unei comune care a fost cooperativizată.

Au fost completate: a. fondul Mina Ilba din bazinul minier maramureșean - cu documentele anilor 1969-1972 - 9 m.l. astfel încît fondul respectiv are în momentul de față anii extremi 1862-1972. b. Exploatarea minieră Nistru (1969) - 2,50 m.l. (Vasile Căpîlnean, șeful filialei)

Arh.St.Mehedinți

În lunile octombrie-noiembrie baza documentară a filialei s-a îmbogățit prin preluarea documentelor fostelor trusturi: SMA Mehedinți (1976-1990) și Horticultură (1981-1991). (Nicolae Chipurici, șeful filialei).

Arh.St.Mureș

Au fost preluate fondurile: Comitetul regional Mureș al PCR (1950-1968) - 15 m.l.; Gimnaziul Petru Maior din Reghin (1920-1940), donația d-nei Magdalena Boeriu din Cluj. Primul fond conține documentele create de organele de partid județene în perioada 1950-1968. Donația completează documentele fondului Gimnaziului Petru Maior din Reghin aflate în depozitele filialei. Acest fragment de fond a fost evacuat în anul 1940 de către ultimul director al Gimnaziului, Valeriu Boeriu. Conține registrele cu procese verbale ale Comitetului școlar 1924-1940, planurile de construire a sălii de gimnastică 1938-1940, tabelele cu rezultatele la examenul de sfîrșit de an (1937-1940), corespondența administrativă și școlară, precum și anuarele din perioada 1920-1931. (Liviu Boar, șeful filialei)

Arh.St.Neamț

Au fost preluate de la persoane fizice prin donație și de la trei parohii 6 u.a. din anii 1918-1945, inventariate la fondul Documente și scrisori răzlețe. Cuprind informații referitoare la proprietarii de păduri din zona județului Neamț. (Gheorghe Radu, șeful filialei)

Arh.St.Sălaj

S-a preluat fondul Prefectura județului Sălaj (1945-1989) - 50 m.l. Este vorba de documentele așa numite "secrete", administrate de fostele Birouri Documente Secrete ale Consiliului Popular Județean. (Ionel Penea, șeful filialei)

Arh.St.Vaslui

S-a luat legătura cu S.R.I. pentru pregătirea și predarea documentelor cu caracter istoric ce le dețin conform celor stabilite în 12 august 1992. (Maria Moruzi, șefa filialei)

Arh.St.Vrancea

În lunile octombrie-noiembrie s-a completat baza documentară a filialei prin preluarea arhivei din fondul Tribunalul Putna, secția I-a anii 1878-1901, cuprinzând documente cu caracter juridic (tutele, falimente, înregistrări de firme etc.) care întregesc fondul existent în depozitele filialei. (Victor Nămoșanu, șeful filialei)

Activitatea de microfilmare a fondurilor și colecțiilor de documente pentru crearea Fondului de asigurare

Arh.St.Buc. - Serviciul Arhive Centrale Economice

S-a continuat pregătirea pentru microfilmare din fondurile: Ministerului Economiei Naționale (1940) - 5 m.l.; Visteria Țării Românești (1848) - 3 m.l. (Rodica Mușetoiu, șefa serviciului)

Arh.St.Municipiul București

S-a continuat pregătirea pentru microfilmare a fondului Primăria București pînă în anul 1860. (Anton Dan, șeful filialei)

Arh.St.Alba

S-a efectuat pregătirea pentru microfilmare la fondurile: Prefectura județului Alba-Kreissamt (1860-1861) și 1863; Comitatul Alba Inferioară (1862-1863). S-au microfilmat 7126 cadre din fondurile parohiale evanghelice din județul Alba și registrele de evidență contemporană de la Prefectura județului Alba. (Ioan Pleșa, șeful filialei)

Arh.St.Arad

S-au pregătit pentru microfilmare 1,24 m.l. documente din fondul Prefectura județului Arad, seria Acte administrative (1865-1866) și 0,80 m.l. din același fond perioada (1868-1869). (Stefan Marinescu, șeful filialei)

Arh.St.Argeș

S-au pregătit pentru microfilmare documente -3,80 m.l. din fondul Prefectura județului Argeș pe perioada 1942-1943 și documente -0,05 m.l. din fondul familial Elena Peticari-Davilla. (Teodor Mavrodin, șeful filialei)

Arh.St.Bistrița

S-a pregătit pentru microfilmare 0,5 m.l. din fondul Administrația fondurilor grănicerești năsăudene. (Ioan Mureșan, șeful filialei)

Arh. St. Botoșani

S-au pregătit pentru microfilmare 3 m.l. arhivă din fondul Prefectura județului Botoșani (1940-1941). (Stela Glosan, șefa filialei)

Arh. St. Brăila

S-au pregătit pentru microfilmare 1,50 m.l. din fondul Primăria municipiului Brăila (1886-1889) precum și 3 m.l. din fondul Primăria comunei Carasu (1920-1939). (Gabriela Vidis, șefa filialei)

Arh. St. Buzău

Operațiunile de microfilmare se desfășoară la 2 m.l. din fondul Prefectura județului Rm. Sărat (1933 și 1943-1944). (Venera Tudose, șefa filialei)

Arh. St. Caraș-Severin

S-au pregătit pentru microfilmare 0,05 m.l. din fondul Prefectura județului Caraș (1948). (Constantin Brătescu, șeful filialei)

Arh. St. Cluj

S-au pregătit pentru microfilmare 2,45 m.l. din fondul Episcopia greco-catolică Cluj-Gherla (1907-1909 și 1912). S-a microfilmat fondul Primăria orașului Bistrița seria II b (1849-1850) - 15.003 cadre. (Ioan Dregan, șeful filialei)

Arh. St. Covasna

Se pregătesc pentru microfilmare 9,26 m.l. din Colecția registre parohiale (1696-1950) - 15 u.a. (total 1771 role).

Arh. St. Dâmbovița

S-au pregătit pentru microfilmare 10 m.l. din fondul Poliția orașului Tîrgoviște. S-au primit de la serviciul tehnic microfilmele realizate pînă în prezent. (Constantin Condrea, șeful filialei)

Arh. St. Dolj

Pregătirea pentru microfilmare a 2,32 m.l. din fondul Prefectura județului Dolj, Serviciul administrativ (1913-1917). (I. Zarzără, șeful filialei)

Arh. St. Galați

S-a efectuat pregătirea pentru microfilmare a 3,60 m.l. din fondul Primăriei orașului Galați. Filiala a primit în cursul lunii, documente, urmînd a se monta în luna noiembrie aparatul și amenaja încăperea de lucru pentru acesta. De asemenea s-au primit rolele de microfilme ale fondurilor microfilmate de la filială, urmînd a se

amenaja depozitul special pentru acestea, ordonarea lor pe rafturi, operarea și inventarele de la sala de studiu și punerea lor la dispoziția cercetătorilor, în locul originalelor. (Alexandru Duță, șeful filialei)

Arh.St.Giurgiu

Pregătirea pentru microfilmare a 6,30 m.l. însumând 7341 file documente din fondul Subocîrmuirea plășii Izvorul (1831-1837). (Damian Ancu, șeful filialei)

Arh.St.Gorj

A fost supus operațiunii de pregătire pentru microfilmare fondul Primăria orașului Tîrgu-Jiu (1898-1900) - 117 u.a., iar în luna noiembrie s-au mai adăugat 56 u.a. (Dan Negulescu, șeful filialei)

Arh.St.Harghîta

S-a continuat pregătirea pentru microfilmare a 0,40 m.l. documente din fondul Scaunul secuiesc Ciuc (1810-1842). (Aurel Marc, șeful filialei)

Arh.St.Iași

Se microfilmează fondul Divanul domnesc (1830-1862) și se pregătește pentru microfilmare fondul Visteria Moldovei (1763-1862). (Gheorghe Rusu, șeful filialei)

Arh.St.Maramureș

S-a pregătit pentru microfilmare 4,75 m.l. din fondul Prefectura Județului Maramureș, seria Vicecomite (1903-1905). (Vasile Căpîlnean, șeful filialei)

Arh.St.Mehedinți

S-au pregătit pentru microfilmare 2 m.l. documente din fondul Prefectura Județului Mehedinți (1929). (Nicolae Chipurici, șeful filialei)

Arh.St.Mureș

S-a pregătit pentru microfilmare 0,20 m.l. din fondul Scaunul Mureș (1787-1788). (Liviu Boar, șeful filialei)

Arh.St.Neamț

S-au pregătit pentru microfilmare 43 u.a. = 386 cadre microfilm din fondul Comisia de expropriere, Județul Neamț (1921-1932). (Gheorghe Radu, șeful filialei)

Arh.St.Olt

Au fost pregătiți 0,50 m.l. din fondul Prefectura județului Romanați pentru microfilmare. (Barbu Bădițoiu, șeful filialei)

Arh.St.Prahova

S-au pregătit pentru microfilmare 50 de piese din Colecția de documente (1700-1899). (Mihal Rachieru, șeful filialei).

Arh.Satu-Mare

S-au pregătit pentru microfilmare 2 m.l. din colecția Registre de stare civilă parohială. (Lucian Cucuiet, șeful filialei).

Arh.St.Sălaj

S-au pregătit pentru microfilmare 7,5 m.l. cu documente din fondul Comitatul Crasna (1789-1803) și din fondul Parohia reformată Bozieș. (Ionel Penea, șeful filialei)

Arh.St.Sibiu

Se continuă operațiunile de verificare cu existentul, întocmirea listelor de existent și numerotarea filelor din fondul Magistratura orașului și scaunului Sibiu. Au fost numerotate 8493 file din anul 1852 1,10 m.l. (Monica Vlaicu, șefa filialei)

Arh.St.Suceava

În luna noiembrie s-a continuat acțiunea de pregătire pentru microfilmare a fondului Prefectura județului Baia (1945) - 0,50 m.l. (Gavril Irimescu, șeful filialei)

Arh.St.Timiș

S-au pregătit pentru microfilmare 2,25 m.l. din fondul Prefectura județului Severin (1922-1927). (Gheorghe Mudura, șeful filialei)

Arh.St.Tulcea

S-a reluat și terminat pregătirea pentru microfilmare a 3,50 m.l. din fondul Poliția orașului Tulcea și 3,36 m.l. din fondul Căpitania portului Tulcea. (Viorel Măgureanu, șeful filialei)

Arh.St.Vaslui

S-a pregătit pentru microfilmare 1 m.l. din fondul Prefectura județului Vaslui (1862-1909). (Maria Moruzi, șefa filialei)

Arh.St.Vâlcea

S-a pregătit pentru microfilmare cantitatea de 6,48 m.l. din fondul Prefectura județului Vâlcea (1857-1858). (Dumitru Andronie, șeful filialei)

Arh.St.Vrancea

Constituirea fondului de microfilmare a avut în vedere anii 1943-1944 - 3 m.l. din fondurile Prefectura județului Putna (1942-1943) 4000 cadre și Tribunalul Putna (1854-1855) - 3200 cadre și anii 1855-1856 - 2 m.l. (Victor Nămoșanu, șeful filialei)

Ordonarea, inventarierea și selecționarea fondurilor și colecțiilor. Alte activități arhivistice

Arh.St.Buc. - Serviciul Arhive economice

S-au inventariat 4,50 m.l. din fondul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini (1952-1964) și 1 m.l. din fondul Ministerului Tăriei Românești (1848), 75 documente din fondul Hagii Ianoș. (Rodica Mușetoiu, șefa serviciului).

Arh.St.Alba

S-au ordonat, inventariat, selecționat documente la fondul Protopopiatul greco-catolic Sebeș (1811-1948); fondul Protopopiatul greco-catolic Sebeș (1811-1948); fondul Protopopiatul greco-catolic Blaj (1887-1912); Administrația financiară a județului Alba - state de plată. S-a verificat existentul cu registrele de evidență contemporană, la fondul întreprinderea Viei și Vinului Alba (1935-1975). (Ioan Pleșa, șeful filialei)

Arh.St.Arad

S-a verificat existentul cu instrumentele de evidență la fondul Colecția de hărți și planuri - 12 m.l. (Stefan Marinescu, șeful filialei)

Arh.St.Bacău

Au fost inventariate 135 dosare - 3,10 m.l. din fondul Inspectoratul de control geologic minier Bacău din anii 1913-1962 și 49 de hărți. (Vilică Munteanu, șeful filialei)

Arh.St.Bihor

Reordonarea, selecționarea, comasarea, îmbunătățirea conținutului inventarelor și cotarea definitivă a 2 m.l. din fondul Sfatului popular al raionului Aleșd. Reordonarea, comasarea și reinventarierea a 1 m.l. din fondul Partidul Național Popular. (Ioan Popovici, șeful filialei)

Arh.St.Bistrița

Ordonarea, inventarierea și selecționarea a 9 m.l. din fondul Judecătoria rurală Beclean (1940-1950). (Ioan Mureșan, șeful filialei)

Arh.St.Botoșani

S-a efectuat operațiunea de verificare a existentului cu inventarul la 3 m.l. din fondul Primăria comunei Mileanca (1951-1967) și la 5,30 m.l. din fondul Primăria comunei Călărași (1951-1968). (Stela Giosan, șefa filialei)

Arh.St.Brașov

S-au ordonat și inventariat 14 m.l. din fondul Prefectura Brașov și s-au cercetat tematic 95 de documente din fondurile: Prefectura Făgăraș, Primăria Brașov-Castelanat, G.Moroianu. (Elisabeta Marin, șefa filialei).

Arh.St.Brăila

S-a continuat verificarea cu existentul a fondului Primăria municipiului Brăila (1886-1889). (Gabriela Vidis, șefa filialei)

Arh.St.Buzău

S-a continuat inventarierea a 4 m.l. din fondul Tribunalului județului Buzău (1858-1963). Verificarea a 9 m.l. din fondul Tribunalului județului Buzău (1967-1969). (Venera Tănase, șefa filialei)

Arh.St.Caraș-Severin

În lunile octombrie-noiembrie s-au realizat: ordonarea pe probleme a materialelor documentare din fondul Prefectura plășii Sacu (1898); ordonarea pe ani a materialelor documentare din fondul PCR - Oravița (1984-1986) și ordonarea și inventarierea materialelor documentare din fondul Sfatul popular al regiunii Caraș-Severin. (Constantin Brătescu, șeful filialei)

Arh.St.Călărași

În această perioadă s-a definitivat evidența la 10,45 m.l. la fragmentele de fond: Comitetul județean Ialomița al PCR (1945-1952) și a 1,30 m.l. din fondul Comisia de verificare a Comitetului județean Ialomița al PMR (1949-1950). De asemenea s-au ordonat și inventariat documente din fondurile: Sfatul popular al comunei Olaru - 2 m.l. și Comitetul județean Ialomița al PCR - 3,70 m.l. (Nicolae Tiripan, șeful filialei)

Arh.St.Cluj

S-au ordonat fondurile: Episcopia greco-catolică Cluj-Gherla (1834-1911); Camera de agricultură a județului Someș (1919-1949); 2 m.l. din fondul Primăria municipiului Turda (1964-1966); 1,70 m.l. din fondul familial Teleki din Dumbrăvioara (sec.XVII-XIX); 0,56 m.l. din fondul familial Beldi (1585-1860); fondul Eugen Ausch sec.XIX-XX. Operațiunea de inventariere s-a efectuat la fondurile: Episcopia greco-catolică Cluj-Gherla (1834-1855); Fondul familiei Beldi; Primăria orașului Turda. Verificarea existentului cu instrumentele de evidență la fondul Prefectura județului Cluj (1920). (Ioan Dregan, șeful filialei).

Arh.St.Constanța

S-a efectuat verificarea existentului cu inventarul a 113,2 m.l. la un număr de 7 fonduri arhivistice: 46 m.l. Primăria Constanța (1878-1950); 40 m.l. Prefectura județului Constanța (1894-1950); 8,60 m.l. Primăria Eforie Sud (1928-1969); 1,90 m.l. Primăria Eforie Nord (1933-1950); 4,70 m.l. Primăria Ovidiu (1920-1968); 5 m.l. Primăria Techirghiol (1882-1950); 7 m.l. Primăria Tuzla (1882-1968). (Mihai Stanclu, șeful filialei)

Arh.St.Covasna

S-au continuat operațiunile de ordonare, fișare și cercetare tematică la fondul Primăria orașului Sf.Gheorghe (1931). S-a efectuat și verificarea existentului cu instrumentele de evidență 1,10 m.l. În prezent se lucrează la selecționarea fondului 495 - Uniunea județeană a Cooperativelor de consum Sf.Gheorghe (1945-1968) - 22,10 m.l. (Dan Baicu, șeful filialei)

Arh.St.Dâmbovița

S-a efectuat verificarea existentului cu instrumentele de evidență a - 88 m.l. la fondul Tribunalul județean Dâmbovița (1926-1949). Ordonarea, selecționarea și inventarierea a 10 m.l. din fondul PCR Comitetul municipal Tîrgoviște. (Constantin Condrea, șeful filialei)

Arh.St.Dolj

S-a ordonat fondul personal Constantin Poenaru - 0,25 m.l. De asemenea s-au selecționat fondurile agricole preluate în anii anteriori (IAS Românești, IAS Craiova), constituite în proporție de peste 50% din acte justificative și liste de plată. (Ioan Zarzără, șeful filialei)

Arh.St.Galați

In luna octombrie a continuat reordonarea pe rafturi și verificarea existentului cu registrele de evidență a bibliotecii documentare a filialei. Operațiunile s-au efectuat la circa 10.000 volume. (Alexandru Duță, șeful filialei).

Arh.St.Giurgiu

Inițierea verificării existentului cu inventarul și refacere a 50 m.l. la fondul Consiliul popular al județului Giurgiu - Biroul documente secrete din perioada 1949-1989. S-au inventariat 5 m.l. din fondul PCR - Comitetul de partid Giurgiu, reprezentând dosare personale. (Damian Ancu, șeful filialei)

Arh.St.Harghita

S-au finalizat activitățile arhivistice la fondul Primăria și Sfatul popular al comunei Ciuc. (Aurel Marc, șeful filialei).

Arh.St.Iași

S-a efectuat verificarea existentului cu inventarele la fondurile: Scolile primare de stat și confesionale din Plăiești de Sus, Mujna, Ocna de Jos, Primăria și Sfatul popular al comunei Armășeni - 7 m.l. De asemenea s-au ordonat fondurile: Visteria Moldovei - 18,75 m.l. și Judecătoria Codăiești - 10 m.l. S-au inventariat fondurile: Scoala Sărari, Scoala Elena Doamna, Posturi polițienești - 0,55 m.l., Judecătoria Codăiești, fam. Ernest Ballif - 9,30 m.l., Gimnaziul Stefan cel Mare - 4,15 m.l. (Gheorghe Rusu, șeful filialei)

Arh.St.Maramureș

Ordonarea, selecționarea și inventarierea documentelor din fondurile: Prefectura județului Maramureș (1932); Documente de carte funciară ale județului Maramureș din anii 1907-1908. (Vasile Căpîlnean, șeful filialei)

Arh.St.Mehedinți

S-au inventariat 2 m.l. de la Tribunalul Mehedinți (1895-1898). (Nicolae Chipurici, șeful filialei)

Arh.St.Mureș

Au fost inventariați și ordonați 0,30 m.l. din fondurile: Scaunul Mureș sec.XVIII-XIX și Gimnaziul Petru Maior din Reghin (1920-1940) - 0,25 m.l.

S-a verificat existentul cu inventarele la următoarele fonduri:

- a. Protopopiatul greco-catolic Gheorghieni (1810-1945) - 0,25 m.l.;
- b. Protopopiatul greco-catolic Tîrgu Mureş (1755-1948) - 2,10 m.l.
(Liviu Boar, şeful filialei)

Arh.St.Olt

S-au făcut operațiuni de ordonare la 11 m.l. din fondul Sfatul popular al raionului Caracal - secția financiară. (Barbu Bădițoiu, şeful filialei)

Arh.St.Satu-Mare

S-a finalizat verificarea la 7,30 m.l. din fondul Tribunalul județean Satu-Mare. Dosare personale (1905-1910). De asemenea s-au verificat 25 m.l. din fondul Banca Națională. Sucursala Județeană Satu-Mare (1955-1966). (Lucian Cucuiet, şeful filialei)

Arh.St.Sălaj

S-au ordonat documentele fondurilor astfel: 10 m.l. din fondul Parohii greco-catolice și 0,5 m.l. din Parohia reformată Bozieș și 5,5 m.l. din fondul Comitetului județean PCR. S-au inventariat documentele din fondurile: Parohia reformată Bozieș și Comitetul județean PCR anul 1980. (Ionel Penea, şeful filialei)

Arh.St.Sibiu

În lunile octombrie-noiembrie din fragmentele de fonduri au fost scoase documente și incluse în fondurile: Comitatul Sibiu: corespondență adresată Secției de drumuri referitoare la rețeaua de drumuri comunale (1909-1918) - limba maghiară; Tribunalul Sibiu: liste de alegători pentru Parlamentul României din anul 1930-1938; Prefectura Sibiu (viceprefect): acte datînd din perioada 1930-1938. Operațiunile de fondare, ordonare și inventariere s-au realizat la fondul personal Pimen Constantinescu în cantitate de 1 m.l., prelucrîndu-se anii 1926-1940; 3 m.l. din fondul Universitatea săsească compartimentul Caseria Alo diaiă, prelucrîndu-se acte din perioada 1856-1884 redactate în limba germană. S-a ordonat și verificat cu existentul materialul din fondurile: Uzinele textile TEBA Mediaș (1934-1955) - 5,30 m.l.; Scoala normală de fete Andrei Șaguna (1929-1958); Scoala pedagogică de educatoare (1950-1956); Gimnaziul experimental I.C.Frimu (1945-1948); Scoala de gospodărie gr.I și II (1932-1951); Scoala elementară maghiară nr.1 (1948-1956), Scoala normală de băieți Andrei Șaguna 1854-1859 - 7 m.l. S-a prelucrat fondul Comunitatea germanilor din România,

partea structurală Oficiul pentru statistică, demografie politică și genealogie (1934-1940). S-a întocmit evidența Colecției de acte fasciculare (sec.XVI-XVIII), lucrându-se 6 m.l. (Monica Vlaicu, șefa filialei)

Arh.St.Teleorman

S-a realizat inventarierea și selecționarea documentelor din arhiva Direcției Generale pentru Agricultură Teleorman perioada 1968-1989 și din arhiva Comitetului raional PCR și a Comitetului orășenesc PCR (1950-1989). S-au ordonat, selecționat și inventariat 3 m.l. arhivă din fondul Sfatul popular al raionului Alexandria anul 1960. (Gheorghe Popa, șeful filialei)

Arh.St.Timiș

S-au inventariat: fondul Comitetul județean PCR Timiș (1944-1985); Banca Economică Timișoara; fonduri parohiale. (Gheorghe Mudura, șeful filialei)

Arh.St.Vaslui

S-a realizat comasarea a două preluări, ordonarea, verificarea existentului cu inventarele și introducerea în mape de protecție a 11,50 m.l. din fondul Judecătoria mixtă Huși (1923-1952). (Maria Moruzi, șefa filialei)

Arh.St.Vâlcea

S-au întocmit 152 fișe de catalog din colecția Documente istorice, care vor fi cuprinse în catalogul Vâlcea - izvoare documentare, vol.III (1801-1821); S-a inventariat cantitatea de 11,48 m.l. la fondurile: Tribunalul județean Vâlcea, secția a II-a; Judecătoria Drăgășani (1901-1930) - 1,48 m.l. (Dumitru Andronie, șeful filialei)

Arh.St.Vrancea

În luna octombrie s-a ordonat, inventariat și selecționat fragmentul ce a fost preluat de filială, 11 m.l. din fondul Tribunalului Putna (1878-1901). La un număr de 14 fonduri s-a efectuat verificarea existentului cu inventarele. (Victor Nămoșanu, șeful filialei)

Prezenta Lege se aplică începînd din prima zi după publicarea ei.

Legea de mai sus prin prezenta se semnează și se publică în

Monitorul Oficial Federal, Bonn, la 6 ianuarie 1988.

Fototeca D.G.A.S.

Camelia Dogaru, serviciul Arhive feudale,
personale și colecții, D.G.A.S.

Viața socială în întreaga ei complexitate și de-a lungul istoriei, oamenii cu gîndurile și sentimentele lor, natura în minunata ei diversitate de forme și manifestări, realizările deosebite din domeniul economiei, științei, tehnicii și culturii, ni se dezvăluie mai bine dacă, la cuvîntul scris sau rostit, se alătură și imaginea a cărei forță de evocare este uriașă.

Procedeul fotografic, și prin el fotografia ca document, a devenit un mijloc tot mai răspîndit de reflectare a realității.

Pe lîngă celelalte fonduri și colecții pe care le deține, D.G.A.S. are și o colecție de documente fotografice. Această colecție este valoroasă, atît datorită numărului de peste 55.000 fotografii înregistrate la care se adaugă plăcile și filmele fotografice, cît și datorită conținutului său deosebit de semnificativ pentru istoria românească.

Documentele fotografice sînt inventariate și ordonate pe formate, în funcție de dimensiuni. În acest sens, fotografiile sînt grupate în patru formate care să completează cu albumele și ilustratele din colecție.

Cele mai vechi documente fotografice pe care le deținem provin din perioada 1856-1866, deci la un interval relativ redus de la apariția în lume a primelor fotografii. Menționăm din această valoroasă categorie, fotografiile reprezentînd pe: C.Sturdza (1856 - Foto Fratelli Alinari - Florența), N.Zaharide (1864 - Foto K.F.Zipser-Viena), general doctor Petrescu Zaharia (1865 - Foto J.Marie - București), colonel Al.Cernat (1866 - Foto Carol Szathmari - București) etc.

Documentele fotografice redau imaginea unor personalități ale vremii, autohtone și străine (B.P.Hașdeu, regele Ferdinand, I.G. Duca, Nicolae Iorga, Take Ionescu, Octavian Goga, Ion I.C.Brătianu, Iuliu Maniu, patriarhul Miron Cristea, mareșalul Antonescu, Napoleon al III-lea, regele George al Greciei, generalul Berthelot, I.V.Stalin, Ch. de Gaulle etc.) Ele prezintă, de asemenea, momentele semnificative din istoria neamului (Războiul pentru Independență, cele două războaie mondiale, lupta pentru Unire și înfăptuirea ei în 1918 ș.a.), păstrează

imaginea unor evenimente din viața politică a țării, a relațiilor externe și a unor aspecte legate de agricultură, industrie, dezvoltare urbană, monumente, medicină, artă, sport etc.

Astfel, de un deosebit interes sînt fotografiile reprezentînd: Hipodromul Băneasa la 1916; clădirea Comandamentului german din timpul ocupației; procesiunea de la sfințire a Catedralei din Cernăuți - 1937; Palatul administrației din Galați după cutremurul din 1940; un atelier comunal de fierărie și rotărie din comuna Independența - 1942; Fabrica de marmeladă din comuna Voinești - 1942; Spitalul din Tg.Neamț 1942-1943 (zidit de Gr.Alex.Ghica în 1830); Moara Herdan după bombardamentul din 4 aprilie 1944.

Valoroase și prin tehnica fotografierii sînt documentele de la sfîrșitul secolului trecut ce poartă semnături de prestigiu : Carol Szathmarl, Franz Duschek, Franz Mandy - București, precum și ale lui Nestor Heck - Iași, Leopold Adler - Brașov, Iosef Kozmata - Brăila ș.a.

Nu mai puțin valoroase sînt însă și acele documente ale unor fotografi anonimi care ne-au immortalizat numeroase imagini de pe front, unice prin autenticitatea și forța lor evocatoare.

Pentru a corespunde nevoilor cercetării științifice, munca la această colecție se axează în prezent pe verificarea existentului cu inventarele și completarea fișierului tematic, urmînd ca apoi să fie inventariate și fișate tematic cele peste 80.000 de documente fotografice preluate în ultimii ani.

Considerăm că, pentru a veni în sprijinul arhiviștilor și cercetătorilor, este deosebit de utilă introducerea informaticii și în acest sector de activitate.

II. INFORMATICA SI DOCUMENTARE ARHIVISTICA

Subsistemul de înmagazinare și regăsire a informațiilor din inventarele arhivistice (SIRIA)

Codrin Ionescu - Serviciul Informatică
D.G.A.S.

Filofteia Rîzniș, șefa Serviciului
Informatică D.G.A.S.

Denumirea sistemului

Obiectivele acestui subsistem sînt asigurarea creșterii accesului rapid al cercetătorilor la informațiile din Fondul Arhivistic Național. Documentele sînt grupate în dosare (unități arhivistice), iar acestea în fonduri sau colecții arhivistice, care sînt luate în evidență prin inventare administrative. Pentru fiecare fond sînt elaborate inventare arhivistice ce sînt utilizate la sălile de studiu ca instrumente pentru depistarea manuală a documentelor și informațiilor dorite de cercetători. Partea centrală a sistemului SIRIA constă dintr-o bază de date care înmagazinează informațiile din inventarele fondurilor cu cea mai mare valoare documentară; ulterior, baza de date se poate interoga după criterii complexe. SIRIA a fost implementat în versiunea I în anul 1990 pe calculatoare tip IBM 370, utilizînd ca software suport pachetul DATACOM. Incepînd cu luna mai 1992, a fost realizată versiunea a II-a pe calculatorul CORAL 8730 din dotarea D.G.A.S. In momentul de față, baza de date are circa 15.000 înregistrări (poziții de inventar). In cele ce urmează ne vom referi la această ultimă versiune a SIRIA.

Circuitul informațional

Activitățile pentru dezvoltarea SIRIA se desfășoară în cadrul D.G.A.S. și al filialelor județene care, înaintează Serviciului Informatică arhivistică o copie a inventarelor fondurilor arhivistice ce se vor introduce în sistem. Pentru fiecare poziție din inventar se completează în cadrul Serviciu Informatică, manual, o fișă standard cu o parte de identificare și cuvinte cheie corespunzătoare. In calculator se introduc apoi, interactiv, aceste informații din fișă, precum și rezumatele ce se culeg direct din inventar, lucru ce determină creșterea eficienței acestei aplicații. Dintr-un inventar se introduc toate rezumatele unităților arhivistice. Pentru perioada următoare se va adopta una din următoarele soluții de culegere a rezumatelor:

1. Se va introduce prima parte a rezumatului - maximum 720 de caractere, cum s-a procedat pînă în prezent;

2. Se va introduce prima parte a rezumatului - maximum 900 - 1.400 caractere; în acest caz baza de date SIRIA se va redefini corespunzător.

Pentru culegerea cuvintelor cheie se va opta pentru:

1. Introducerea a maximum 13 cuvinte cheie ca în prezent;

2. Introducerea unui număr mai mare de cuvinte cheie, ceea ce va conduce la redefinirea și reîncărcarea bazei de date SIRIA.

Baza de date SIRIA are ca primă parte componentă un fișier cu informațiile culese din inventarele arhivistice (DBSIRIA), un fișier invers (DBINV) strict asociat fișierului DBSIRIA și un dicționar (tezaur), cu câteva mii de înregistrări, are o structură ierarhică pe nivele fii-părinți. Baza de date poate fi interogată în prezent prin întrebări cu maximum 15 criterii, ce pot fi cuvinte cheie sau cîmpuri din partea de identificare a înregistrărilor (DBSIRIA). Datele de ieșire pot fi rapoarte statistice, pe display sau imprimantă, sau situații finale cu înregistrări răspuns complet decodificate.

Configurația Hardware

SIRIA versiunea a II-a a fost implementată pe calculator CORAL-VAX cu 8 MB memorie internă, sistem de operare VMS, 1 unitate banda, 1 imprimantă rapidă, 8 terminale VDT 252 și memorie externă pe discuri Winchester circa 1 GB; Se utilizează, de asemenea, circa 10 benzi magnetice pentru copii.

Soluții Software

Aplicația este realizată cu ajutorul facilităților oferite de sistemul de operare VMS, printr-un sistem de programe propriu, realizat în principal în COBOL-VAX. Pentru gestiunea mai ușoară a lucrului interactiv, la modulul de culegere-validare fișe SIRIA, s-a folosit pachetul de formatare a ecranelor FMS-VAX. Baza de date este gestionată cu ajutorul unui sistem de fișiere inverse propriu acestei versiuni, viteza de regăsire este de 60.000-80.000 regăsiri primare (adrese) pe oră, în funcție de gradul de încărcare al sistemului CORAL.

Legătura cu alte aplicații informatice

În cadrul acestui subsistem, se utilizează informații din baza de date SETFOC la decodificarea automată a denumirilor fondurilor și colecțiilor din listele cu regăsiri SIRIA. De asemenea, subsistemul SEDAS utilizează informații din SIRIA. Va deveni un element important al Băncii Naționale de Date arhivistice.

Posibilități de generalizare

În următorii ani, o dată cu dotarea D.G.A.S. cu calculatoare personale, este prevăzută culegerea distribuită a datelor de intrare la unele filiale județene; aceasta se va executa după reguli unitare; informațiile respective vor fi trimise OFF LINE pe dischete, în București, unde se vor încărca în calculatorul central. Pentru prima etapă s-a hotărât încărcarea în baza de date SIRIA a inventarelor fondurilor personale și familiale din Arhivele Statului și apoi a celor mai importante fonduri, din Direcția Arhivelor Centrale, adică peste 240.000 înregistrări. Necesarul de personal pentru buna funcționare a SIRIA este de 6 arhiviști cu studii superioare și 3 operatori culegere date în cadrul Serviciului Informatică arhivistică care vor lucra numai pentru această aplicație. În cazul când se va extinde culegerea datelor în teritoriu, aceasta va necesita personal suplimentar.

"Inteligența" tehnică în atenția arhivelor

Marin Radu Mocanu, șeful Serviciului
Arhive tehnice și microfilme de asigurare

După o perioadă de mai bine de un deceniu, arhivele tehnice reintră în atenția și preocupările Direcției Generale a Arhivelor Statului, vizându-se în prima etapă, realizarea unui sistem de evidență centralizat a documentelor tehnico-științifice, computerizat, la nivel național. În acest scop s-a întreprins în partea a doua a acestui an o acțiune amplă, la nivel central și local, de documentare, contactându-se peste 30 de institute de cercetare, cercetare-proiectare și proiectare, acțiune care, în virtutea concluziilor decantate, va sta la baza măsurilor de protecție și conservare a acéstor mărturii ale tezaurului de inteligență tehnică românească.

Considerații referitoare la baza materială
a activității de valorificare

Virgiliu Z. Teodorescu, director la D.G.A.S.

Pe parcursul anilor au fost realizate sau achiziționate de către D.G.A.S., în afară de documente, o serie de materiale pentru a servi acțiunilor de propagandă. Ne referim la facsimile, fotocopii, reproduceri de pe sigilii, filme documentare de scurt sau lung metraj, microfilme negative sau pozitive (diapozitive), lucrări de artă, tablouri, (reproduceri de pe hărți, planuri, portrete, gravuri, stampe ș.a.), discuri, benzi de magnetofon, piese numismatice, medalistică, insigne, steaguri, eșarfe ș.a.

Aceste materiale au răspuns unor imperative impuse de planurile anuale în relație directă cu aniversările, comemorările, evocările care au fost în atenția muncii de propagandă.

Variate ca formă, dimensiune, suport, ele au fost folosite în diverse modalități.

De la atașarea care a permis recuperarea și deci refolosirea, prezentarea între folii de plastic, paspartuuri, geamuri și pînă la cașerarea definitivă pe panouri, aceste materiale au fost integrate în expozițiile organizate sau chiar risipite. Dacă unele expoziții au avut caracter de unicitate prin tematica abordată, altele, în timp, au fost reluate și acestea reprezintă majoritatea, implicînd reveniri în funcție de trecerea timpului.

Facem această precizare deoarece experiența a demonstrat că de fiecare dată sînt numeroase cazurile cînd revendică pentru teme ca "Unirea", materiale pentru realizarea expozițiilor. Calitatea de bun gospodar se impune și în acest caz, relevînd, de la caz la caz, o optică sau alta. Opiniem pentru buna gospodărire a tuturor mijloacelor ca printr-o judicioasă folosire să le asigurăm și durabilitate. Una este să realizăm în 1993 reproducerea de pe unul sau mai multe documente care n-au fost în atenție pînă la acea dată asigurînd astfel valorificarea a noi mărturii evocatoare și alta să revenim la acelea pe care le-am reprodus din 1959 încoace, cel puțin o dată la 2-3 ani.

Susținem adică necesitatea ca tot ce se reproduce pentru a fi expus să se bucure de atenția necesară pentru a fi integrat în expoziție cu acea grijă care să-i confere atât atractivitatea cât și posibilitatea de refolosire a lor. Pe această cale contribuim implicit la mai buna păstrare a arhivei evitînd atât manipularea cât și expunerea documentelor la lumina proiectoarelor, a instalațiilor de reproducere fotografică. Ajungem astfel la problema problemelor acestor reproduceri. Primate la filială însoțite de o listă inventar ele sînt folosite cum se poate, iar după lichidarea expoziției, în cel mai bun caz ocupă un loc într-o cutie, mapă, raft, depozit, etc.

Dacă ponderea a fost timp de cîteva decenii axată pe realizare și expunerea de fotocopii, ultimii ani au adus și au impus în prim plan facsimilul. Acesta, prin modul de realizare, implică o serie de cheltuieli materiale deosebite din punct de vedere gestionar, conservare, acoperire juridică. Se ivesc astfel o serie de legitime întrebări cărorora în rîndurile de mai jos încercăm să le dăm răspunsul cuvenit.

Pornim la această acțiune conștienți că experiența arhivistului în celelalte domenii pe care le are zilnic de rezolvat va facilita realizarea operativă și a acestei probleme, mai ales că mijloacele de realizare a evidenței nu diferă. Inregistrarea, păstrarea, conservarea, regăsirea sînt noțiunile de bază ale muncii de arhivă. Considerăm deci necesare următoarele măsuri pentru genurile respective:

FACSIMILE: Pe lîngă fiecare filială să se asigure organizarea unei colecții deschise de facsimile care să se completeze pe parcursul anilor. Evidența acestor facsimile să cuprindă următoarele date: nr. primit la filială; nr. cu care a venit de la D.G.A.S.; data primirii; locul și cine a executat genul materialului suport; dimensiunile; date despre conținut; an, lună, zi, loc de emitere, emitent, cui îi este adresat, problema tratată, instituții evocate, validarea.

Pentru a le asigura o corespunzătoare păstrare, facsimilele, atunci cînd nu sînt expuse se vor așeza în mape/cutii, care să aibă menționate datele sumare necesare pentru a permite o operativă regăsire. Execuția I, pozițiile 1-18, în cazul expunerilor pentru a nu fi atașat prin lipire, facsimilului să i se pună mici bride din material textil cu care să fie prins cu cîrlige de materialul suport.

Precizăm că facsimul este ștampilat și numerotat la D.G.A.S. Propunem ca pentru o mai bună individualizare a fiecărui exemplar să

se procedeze astfel: la nr. de bază ce corespunde nr. din registrul de facsimile al Serviciului publicații și valorificare să se adauge și un nr. individual. Ex: F.561/7, deci facsimilul 561 (executat la D.G.A.S. în 40 ex.), exemplarul nr.7. La primire la filială, după verificarea și confruntarea listei cu existentul să se procedeze la înregistrarea în propria colecție.

Este necesar ca în viitor, la data expedierii la filiale a facsimilelor să avem stabilite și prețurile acestora, pe această cale asigurând o informare stimulative a viitorilor deținători a acestor facsimile pentru a le acorda cuvenita atenție.

Fiecare facsimil va fi introdus într-o cămașă protectoare pe care se vor înregistra datele primare care să-l individualizeze.

Pentru a putea urmări evoluția, procesul de îmbătrânire, de degradare fizică sau chimică, considerăm că ar fi utilă o foaie de folosire, atașată la această cămașă de protecție pe care să se menționeze, când, unde și cum a fost expus și cercetat etc. Pe această cale se vor putea stabili cu precizie cauzele în timp ale degradării facsimilului, măsurile care se impun pentru evitarea factorilor de risc. Tehnicienii vor trage o serie de învățăminte care se vor dovedi deosebit de prețioase privind suportul, cernelurile, modul de imprimare. Atunci când facsimilul se expune permanent sau temporar se va face menționarea locului unde se găsește depus, perioada, iar la restituire se vor face mențiuni la rubricile restituire și observații.

FOTOCOPIILE: Reprezintă o categorie importantă de piese cu care operăm în organizarea expozițiilor pentru a reda documente, detalii ale acestora, filigranul, miniaturile, semnăturile, formele de validare. Fotocopia de bună calitate este și va fi în continuare un instrument deosebit de util pentru a susține tema preconizată. De la copia 1/1, la mărimi ale unor detalii, fotocopiile alb-negru sau cele color oferă posibilități de valorificare a Fondului Arhivistic Național cu condiția de a fi de bună calitate și de a fi tratate chimic pentru a sugera atmosfera epocii evocate. Putem afirma în unele cazuri fotocopiile executate cu ani mulți în urmă au devenit ele însele nu numai adevărate documente de tehnică și artă fotografică, în unele condiții ajungând să suplinească un document dispărut. Azi, multe fotocopii se constituie într-un adevărat balast din cauza lipsei de date care să le individualizeze precum și a stării de conservare, expresie atât a unei tehnici necorespunzătoare de reproducere, a manipulării, depozitării sau a expunerii defectuoase.

Realizate la diferite dimensiuni, lipite deseori pe diverse suporturi,

ele reclamă o riguroasă triere, o sistematizare care să le individualizeze.

Considerăm însă util ca înainte de a trata acest aspect să abordăm situația microfilmelor negative primite de filiale pentru a putea realiza fotocopii la mărimile și cantitățile necesare organizării expozițiilor tematice. Sînt filme care au cerut o atentă documentare, pentru a răspunde unei anumite teme. Filmul se trimite însoțit de o listă cu rezumatele documentelor reproduse. Se disting 2 situații: a) cînd cadrele din film nu sînt în succesiunea cronologică și b) cînd s-a respectat cronologia. Ca atare, în funcție de situație se va face mențiunea în relație cu microfilmul. La filială ar trebui să se creeze o colecție de microfilme, primind fiecare un număr de ordine.

La înregistrare să se menționeze: nr. de ordine nr. adresei cu care s-a primit, data primirii, conținutul cadrelor ca temă generală, nr. de cadre, observații. Să se întocmească pentru aceste microfilme o fișă de folosire în care să se menționeze data preluării la laborator, scopul, executantul reproducerilor de pe film. Pe această cale se va asigura acuratețea necesară manipulării filmului. Revenind la fotocopii, precizăm că acestea vor trebui păstrate în plicuri, în raport de dimensiunea lor. În cazul mai multor exemplare ale aceleiași imagini de mărimi diferite, în plicul piesei celei mai mari să se introducă și reproduceri mai mici, inclusiv martorul. Plicul să fie numerotat în relație și cu nr. microfilmului și poziția cadrului. Ex. la plicul 389 formatul IV să se menționeze în paranteză nr. microfilmului 15, poziția (cadrul 25). Deci pe lista acestui microfilm vom găsi notele explicative.

Plicurile să fie introduse în pachete-cutii și să se păstreze în poziția verticală. Este necesar să se asigure un regim de temperatură care să nu afecteze emulsia și suportul fotocopiei.

DIAPOZITIVELE: În anumite împrejurări se primesc diapozitive de mici sau mari dimensiuni sub forma unui diafilm care implică tăierea, introducerea în rame numerotarea diapozitivelor. În alte ocazii se primesc diapozitive deja înrămate. Și într-un caz și în altul, listele de însoțire definesc, individualizează fiecare piesă, ușurînd regăsirea lor. Esențial pentru regăsierea reintegrarea diapozitivelor după folosire în set este corectă numerotarea fiecărui cadru. Pe listă trebuie menționat numărul primit de la filială.

Operațiunile tehnice de manipulare, introducere în ramă implică folosirea mânușilor pentru a nu atinge pelicula atît pe partea suport cît și pe cea cu emulsia. Degradarea ulterioară, mecanică, chimică este determinată și de aceste nerespectări ale igienei peliculei.

Atît filmele negative cît și cele pozitive (diapozitivele) să se păstreze în condiții de înlăturare a factorilor distructivi.

REPRODUCERI SIGILARE: În ultimele decenii s-au executat în atelierele D.G.A.S. și alte unități diverse reproduceri sigilare, la mărirea 1/1 sau mărite de mai multe ori. Au fost folosite diverse formule de reproducere și de imprimare pe materialul suport. Au fost astfel realizate reproduceri: pe metal, ceramică nesmălțuită și smălțuită, mase plastice, sulf, ceară etc. Comportamentul diferă de la material la material și, ca atare, măsurile pentru conservarea lor implică individualizarea de la caz la caz. Se impune ca necesitate stringentă ținerea unei evidențe a acestor piese care să faciliteze regăsirea la momentul oportun. În acest scop trebuie să se facă o relație între lista cu care s-au primit și înregistrarea în propria evidență. Cutiile în care se vor păstra reproducerile sigilare vor trebui numerotate cu numere romane, iar al doilea număr, scris cu arabe, va indica poziția. Ex. 1/16 reprezintă cutia I, poziția 16. Pe cutie menționîndu-se: III/9-17, vom ști că în această cutie se află depozitate 9 sigilii.

LUCRARI DE ARTA PLASTICA: În anumite situații, lucrări de artă plastică, piese originale, pictură și sculptură, au fost primite cu caracter de transfer în conformitate cu Decretul 409/1955 care reglementează transmiterea bunurilor din proprietatea statului. Conform dispozițiilor de transfer Oficiul de expoziții poate solicita pe termen limitat, cu titlu de împrumut asemenea lucrări, pentru a fi expuse în expoziții retrospective, tematice, etc.

În alte împrejurări se obțin lucrări de artă plastică din partea autorilor sau a deținătorilor particulari cu titlu de donație sau folosință perpetuă. În vederea asigurării bunei gestionări a acestora, propunem a se menționa în evidență următoarele date:

- nr. curent care va fi nr. de înregistrare în gestiunea Arhivelor Statului
- nr. de inventar al Ministerului Culturii
- nr. actului cu care s-a primit transferul, donația
- data primirii
- autorul lucrării
- titlul lucrării
- caracterul lucrării (prototip, original, replică)
- tehnica realizării (materialul)
- dimensiuni
- anul realizării
- valoarea

• starea de conservare;
observații;

În cazul lucrărilor de artă plastică, la rubrica observații, va trebui menționat locul de expunere sau de depozitare. De asemenea, va trebui întocmită o foaie de folosire care să evidențieze împrumuturile, expunerile etc.

TABLOURI: Este vorba despre reproducerile, fie policrome, fie alb-negru care redau hărți, gravuri, stampe, fotografiile de mai mică sau mai mare suprafață, evocând locuri, oameni, fapte, pretîndu-se la expunere verticală, individuală. Și pentru acest gen de materiale este necesară întocmirea unei evidențe, incluzînd informații despre data realizării fotografierii, înrămării. Vor trebui asigurate condiții de păstrare corespunzătoare. În cazul înrămării pe plan local, vom căuta să asigurăm o ramă simplă, discretă ca profil și colorit care să pună în evidență piesa fotografică.

La depozitare să se asigure o așezare verticală, de dorit fără a se atinge între ele, pentru a nu le deteriora.

Evidența trebuie asigurată în ce privește nr. de ordine, în succesiunea crescătoare a colecției, cât și informațiile despre conținut. Concret, pentru o piesă/tablou fotocopie vom conexe nr. din colecția tablouri, cu cel de la fotocopii. Ex.: 189 (IV 397).

DISCURI: Să se înregistreze pe formate și să se asigure păstrarea în poziție verticală, în casete mici, pentru a nu se deteriora prin presiune laterală.

BENZILE DE MAGNETOFON: Trebuie păstrate în cutiile originale și înregistrate, menționîndu-se data înregistrării, subiectul, cine a făcut înregistrarea, viteza.

La **COLECȚIA NUMISMATICĂ:** Cuprinzînd monede, bancnote, medalistice, insignă. Va trebui să fie înregistrată individual fiecare piesă componentă, menționîndu-se proveniența (data, furnizor, valoare), forma de realizare (metal, hîrtie, mase plastice) etc.

Steagurile, eșarfele necesită păstrarea în condiții speciale, care să confere suportului textil durabilitate în timp. Și pentru acestea este necesară o evidență. Datele despre fiecare piesă pot fi succinte, făcînd referință la simbol, mod de tratare - autor, concepție, autor executant al machetei, autor al imprimării, baterii etc., autor instituție care a patronat acțiunea, felul suportului, cantitatea materialului pus în operă, starea de conservare, valoare.

O problemă aparte o reprezintă filmele realizate, în diverse împrejurări, de pe un anumit document. Experiența ultimilor ani a demonstrat că nu o dată, la același document au recurs numeroși cer-

III. VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

Prima ediție a Serbărilor municipale

"Toamna orădeană" Oradea 1-31 octombrie 1992

Ioan Popovici, șeful Arh.St.Bihor

În perioada 1-31 octombrie în municipiul Oradea și în Județul Bihor autoritățile locale au organizat o acțiune complexă, cultural-științifică intitulată: "Toamna orădeană". Paleta organizatorică a cuprins printre alte manifestări: deschiderea cursurilor Universității Populare din Oradea și vernisarea expoziției de artă plastică a elevilor și profesorilor Scolii de artă "Francisc Hubic" Oradea.

Dintre variatele și numeroasele acțiuni ale acestor serbări municipale le menționăm doar pe acelea la care au luat parte cercetători din Arhivele Statului. Astfel, luni 12 octombrie, ansamblul acțiunilor a fost dedicat "zilei municipiului Oradea". Cu această ocazie, a avut loc ceremonia depunerii de coroane de flori la statuia ostașului român eliberator, în parcul "1 Decembrie" la monumentul eroilor și la Mormântul lui Aurel Lazăr din cimitirul municipal. Tot atunci a avut loc și dezvelirea bustului generalului Traian Moșoiu. În cadrul manifestării dl. director la Arhivele Statului, Virgiliu Z. Teodorescu a vorbit despre semnificația monumentului și despre personalitatea acestui comandant de oști care a fost generalul Traian Moșoiu.

În aceeași zi, la Casa memorială "Aurel Lazăr" a avut loc simpozionul științific: "Oradea - file de istorie 1918-1944", care a fost închinat celor două mari evenimente din istoria meleagurilor bihorene: 12 octombrie 1918 - Declarația Consiliului Național Român și 12 octombrie 1944 - Ziua eliberării Oradei de sub ocupația horthystă.

La această acțiune s-a remarcat **expunerea "Cîteva aspecte privind situația politică din Bihor în perioada 1940-1944"**, autor fiind dl. director al filialei Arhivelor Statului Bihor.

Simpozionul internațional: "Franz Joseph Müller von Reichenstein și mineritul cezaro-crăiesc în a doua jumătate a veacului al XVIII-lea", Poysdorf (Austria) 23-24 octombrie 1992

Ioan Dordea, referent de specialitate
Arh.St.Cluj

Cu prilejul împlinirii a 250 de ani de la nașterea, în comuna Poysdorf, a consilierului aulic Franz Joseph Müller von Reichenstein (descoperitorul telurului), Primăria comunei a invitat cercetători

din Austria, Republica Cehă și Slovacă, România și Ungaria pentru susținerea unor comunicări privind viața și activitatea acestui renumit mineralog din veacul al XVIII-lea. Delegatul român a susținut referatul "Din viața și activitatea consilierului gubernial Franz Joseph Müller von Reichenstein ca șef al montanisticului transilvănean în perioada 1778-1802", referat ce a stîrnit interesul prin informațiile inedite desprinse din documentele arhivistice păstrate la Arh.St.Cluj. Acesta a fost publicat în nr.5/1992 al revistei "Res Montanarum", Zeitschrift des Montanhistorischen Vereins für Österreich, Leoben.

Concomitent cu desfășurarea simpozionului a fost organizată și o expoziție documentară, pe aceeași temă, filiala Cluj fiind coorganizatoare, împreună cu Muzeul minier din Banská Stiavnica și Muzeul din Poysdorf. Au fost expuse pe mai multe panouri, xerografi executate după documente din perioada 1778-1802 din fondul Tezaurariatul minier al Transilvaniei. De menționat că organizatorii au consemnat pe panoul de început faptul că documentele expuse provin de la Arhivele Statului din Cluj.

În timpul sesiunii s-a oferit din partea conducerii D.G.A.S. albumul România. Istorie în documente și cîte o medalie comemorativă "160 de ani de la înființarea Arhivelor Statului 1831-1991" primarului comunei Poysdorf și directorului muzeului din localitate. Din partea Arhivelor slovace urmează să fie efectuată o comandă de mai multe volume ale albumului prin dl. Hoszef Vozar, membru al Academiei Slovace. S-au stabilit contacte cu Asociația de istorie minieră pentru Austria, avînd sediul la Leoben, urmînd ca în timp să se perfecteze o colaborare în publicarea de studii, schimburi de publicații, vizite. Contacte similare au fost stabilite și cu cercetători din Ungaria și Republica Cehă și Slovacă, urmînd ca acestea să se desfășoare prin intermediul D.G.A.S.

Conferința națională "Tinerii Bucovinei și drepturile omului", Suceava 23-27 octombrie 1992

Gavril Irimescu, șeful Arh.St.Suceava

Manifestarea a fost organizată de Ministerul Tineretului și Turismului la solicitarea Ligii Studenților din Suceava și a cuprins: mese rotunde pe teme de istorie, cultură, drepturile tinerilor în lume și în România și excursii la monumentele istorice din zona Bucovinei. Arhivele au fost solicitate să colaboreze la acțiune. Astfel șeful filialei a rostit Cuvîntul de deschidere al Conferinței: "Note privind istoria Bucovinei 1774-1918."

Simpozion științific "Personalitatea lui Dumitru Panaitescu-Perpessicius". Brăila 26 octombrie 1992

Gabriela Vidis, șefa Arh.St.Brăila

Sub egida Muzeului Brăilei, Secția Memoriale, în colaborare cu Școala normală "D.P.Perpessicius", a fost omagiată în zilele lui octombrie la Brăila viața și personalitatea lui Dumitru Panaitescu-Perpessicius în cadrul festivităților ocazionate de "Zilele Școlii normale". La simpozion a fost prezentată și comunicarea "D.P.Perpessicius, profesor la Școala normală St.O.Iosif Brăila", susținută de prof. Stanca Bounegru - cercetător la Arhivele Statului Brăila.

Simpozionul științific "180 de ani de la nașterea pictorului I.D.Negulici" (1812-1992) Ploiești 29 octombrie 1992

Mihai Rachieru, șeful Arh.St.Prahova

Sub egida Prefecturii județului Prahova, Filiala Arhivelor Statului Prahova în colaborare cu Muzeul de Artă și Muzeul de Istorie și Arheologie a organizat în ziua de 29 octombrie a.c. un simpozion și o expoziție documentară, dedicate pictorului și omului politic - prefect de Prahova la 1848 - I.D.Negulici. La simpozion Elisabeta Negulescu, arhivist principal, a prezentat comunicarea "Ioan D.Negulici - ocîrmuitor de Prahova" iar șeful filialei Arhivelor Statului Prahova a prezentat comunicarea cu titlul: "Revoluția de la 1848". Expoziția a cuprins pictură, grafică, fotografii și documente din fondurile Prefectura județului Prahova și Primăria municipiului Ploiești. A fost expus Ordinul ministrului de interne N.Golescu prin care I.D.Negulici a fost numit administratorul județului Prahova în timpul revoluției de la 1848 și alte documente privind mersul revoluției în județ, arderea Regulamentului Organic în piața publică, etc. Cu prilejul acestei acțiuni a fost lansat volumul de documente Prahovenii în lupta pentru unitate, independență și eliberare socială 1848-1914, vol.I, editat de filială cu sprijinul D.G.A.S.

De o apreciere aparte s-au bucurat lucrările D.G.A.S. apărute în anul acesta: România - istorie în documente. Album și România - Documente străine despre români. Prefectura județului ne-a solicitat permanentizarea unor acțiuni și expoziții în holul Prefecturii județului Prahova. O echipă a cinematografilei a înregistrat acțiunea pentru

un viitor film despre județul Prahova, Radio București a consemnat evenimentul, iar kolegi noastre Elisabeta Negulescu, arhivist principal i s-a luat un interviu la Radio - Actualități, despre I.D.Negulici. Expoziția vizitată de un larg public, elevi și studenți, a rămas deschisă timp de zece zile.

Simpozionul științific "393 de ani de la intrarea
lui Mihai Viteazul în Alba-Iulia (1 noiembrie 1599)"
Sfântu Gheorghe 29-30 octombrie 1992

Dan Baicu, șeful Arh.St.Covasna

În perioada 29-30 octombrie 1992, orașul Sf.Gheorghe a găzduit manifestările culturale ocazionate de aniversarea a "393 de ani de la intrarea lui Mihai Viteazul în Alba Iulia (1 noiembrie 1599)" și îmfăptuirea primei uniri (1600). Sesiunea s-a desfășurat sub auspiciile Fundației Culturale "Mihai Viteazul", Liga cultural-creștină "Andrei Șaguna" și Inspectoratul de Cultură Covasna. S-au făcut remarcate prinținuta științifică și documentară comunicările susținute de dl. Liviu Boar (Arh.St.Mureș) și Dan Baicu (Arh.St.Covasna): "Mihai Viteazul în documentele mureșene" și "Dimensiunea europeană a personalității lui Mihai Viteazul".

Simpozionul științific "Pontica 92", Constanța
29-31 octombrie 1992

Mihai Stanciu, șeful Arh.St.Constanța

Sub patronajul Muzeului de Arheologie și Istorie, la Constanța s-au desfășurat recent lucrările Simpozionului științific "Pontica 92" dedicat împlinirii a 110 ani de la nașterea marelui istoric Vasile Pârvan. În cadrul manifestărilor, un real interes au suscitât lucrările prezentate de cercetătorii din cadrul Arhivelor Statului Constanța.

Informațiile au avut ca sursă tezaurul documentar al Arhivelor Statului din localitate. Astfel, comunicarea despre "Arhitectura și urbanismul constănțean la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX" a fost susținută de dl. Ion Munteanu. Prin noutatea datelor s-a evidențiat lucrarea prezentată de dl. director al filialei despre "Viața și activitatea lui Vasile Nica". De asemenea a fost remarcată și comunicarea d-nei Angela Pop "Camera agricolă Constanța".

Masa rotundă cu tema: "Administrarea arhivelor și politica folosirii arhivelor", Budapesta 29 octombrie - 1 noiembrie 1992

Adrian Adamache, șeful Serviciului metodologie, sinteză și control, DGAS.

Institutul de politică constituțională și legislativă din cadrul Universității Central-Europene din Budapesta a organizat în perioada 29 octombrie - 1 noiembrie a.c. o consfătuire avînd ca subiect: "Administrarea arhivelor și politica folosirii arhivelor". Lucrările au fost găzduite de Fundația Sorös la sediul Colegiului Budapesta. Conferința a fost organizată pe două secțiuni, cu tematici diferite, dar complementare: 1. Arhivele și controlul statului; 2. Incercări de legiferare a lustrației (epurare). Au fost prezenți delegați din 11 țări. Din partea Arhivelor Statului din România a participat, șeful Serviciului metodologie, sinteză și control din cadrul D.G.A.S.

Din dezbateri s-au desprins următoarele probleme: necesitatea deschiderii arhivelor securității pentru a se face cunoscuți cei vinovați de atrocități și violențe, dar această acțiune să se facă după o lungă perioadă de timp spre a se evita pasiunile politice. În acest sens, reprezentantul D.G.A.S. a arătat că în România există Legea 14/1992 unde la articolul 45 al.IV se prevede că fondurile de arhivă ale fostului departament al securității statului pot deveni publice după trecerea a 40 de ani de la adoptarea Legii pentru probleme privind Siguranța Statului.

La încheierea lucrărilor conferinței, participanții au fost primiți la sediul Parlamentului de președintele Ungariei care, în alocuțiunea rostită s-a declarat pentru deschiderea arhivelor, după o perioadă de timp, avînd în vedere complexitatea psiho-socio-politică și chiar economică a arhivelor securității.

Dezbateri organizată de Academia Română cu tema: "Editarea izvoarelor istorice românești", București 30 octombrie 1992

Alexandra Negreanu, șefa biroului publicații D.G.A.S.

În ziua de 30 octombrie a.c. în aula Academiei, Secția de științe istorice și arheologie, s-a organizat dezbateri cu tema "Editarea izvoarelor istorice românești. Bilanț și perspectivă". În acest sens, prof.dr.Paul Cernovodeanu a susținut o comunicare asupra a ceea ce s-a făcut în domeniul editării izvoarelor istorice medievale și ceea

ce urmează a se face pe viitor, într-un sector abandonat pe nedrept.

Au fost invitați să participe la această dezbatere specialiști din Institute de arheologie, de istorie, reprezentanți ai Academiei Române și ai Editurii Academiei, precum și de la Arhivele Statului. În luările de cuvânt (dl.prof.dr. Dan Berindei, dr. Viorica Moisuc, prof.dr. Leon Simanschi, conf.dr. Tahsin Gemil etc.), constatându-se impactul existent în acest moment în domeniul editării izvoarelor istoriei naționale, s-a solicitat pe de o parte o colaborare mai strânsă între institutele de istorie ale Academiei Române, Ministerul Afacerilor Externe și Arhivele Statului, pe de altă parte, găsirea unor posibilități de natură financiară care să faciliteze această întreprindere sub formă de subvenții de la stat dar și de sponsorizări din partea unor asociații și fundații culturale.

Simpozionul "Poliția română - file de istorie",
Tîrgu-Jiu, 3 noiembrie 1992

Dan Neguleasa, șeful Arh.St.Gorj

La Tîrgu-Jiu s-a desfășurat în ziua de 3 noiembrie a.c. simpozionul "Poliția română - file de istorie". Conferința a fost organizată de Inspectoratul de Poliție al județului Gorj, în colaborare cu Filiala Arhivelor Statului Gorj. Au participat cu lucrări o seamă de personalități culturale locale a căror comunicări au subliniat implicarea organelor de poliție gorjene de-a lungul timpului în viața și preocupările urbei. Cu această ocazie a fost vernisată expoziția "Poliția română - file de istorie", unde au fost expuse documente inedite care au ilustrat legislația referitoare la organizarea și funcționarea poliției, fotografiile de polițiști, cum ar fi aceea a subcomisarului Ion Popilian, eroul bătăliei de la podul Jiului din 14 octombrie 1916.

Din partea Arhivelor Statului au participat: șeful Arhivelor Statului Gorj, cu comunicarea "Din trecutul poliției gorjene" și dl. Ilie Vulpe din partea Arhivelor Statului Dolj cu expunerea "Măsuri polițienești de pază și ordine în Regulamentul Organic".

Colocviul "Stalingrad 1942. O retrospectivă de 50 ani", București 4 noiembrie 1992

Prof.univ.dr. Ioan Scurtu, Director general
al Direcției Generale a Arhivelor Statului

Colocviul a fost organizat de Comisia Română de Istorie și Teorie Militară, Academia Română, Institutul de Istorie și Teorie Militară, și Fundația România de Mîine la Cercul Militar din București.

În comunicarea sa "Impactul înfrîngerii de la Stalingrad asupra oficialităților și opiniei publice din România", dl.director general a analizat perioada noiembrie 1942-februarie 1943, pe baza documentelor de arhivă. A fost urmărit impactul bătăliei de la Stalingrad asupra opiniei publice, oficialităților și opoziției politice din România, conchizînd că s-au produs mutații semnificative, care se vor adînci pe măsura derulării evenimentelor de pe frontul de Est, ajungîndu-se în ziua de 23 august 1944, la ruperea alianței cu Germania și trecerea României în tabăra Națiunilor Unite.

Sesiunea de comunicări consacrată comemorării lui
Onisifor Ghibu (1883-1972), București 5 noiembrie 1992

Prof.univ.dr.Ioan Scurtu, Director general al
Direcției Generale a Arhivelor Statului

În ziua de 5 noiembrie Academia Română a organizat o sesiune științifică consacrată comemorării lui Onisifor Ghibu la care au luat parte cu comunicări numeroase personalități din lumea științifică românească: acad.Mihai Drăgănescu, președintele Academiei Române, prof.univ. Mircea Anghelescu, directorul Institutului "George Călinescu", prof. univ.Emil Păun, prof.dr.Romeo Dăscălescu, criticul și istoricul literar Fănuș Băileșteanu.

Directorul general al Arhivelor Statului a prezentat comunicarea "Onisifor Ghibu și statul național român". A fost subliniată contribuția lui Onisifor Ghibu la: mișcarea națională din Transilvania, (unirea Basarabiei cu România (1918), organizarea Universității românești din Cluj (1919), combaterea revizionismului sub diversele lui forme de manifestare (inclusiv prin intermediul bisericii catolice). După 23 august 1944, Onisifor - asemenea multor oameni de cultură și patrioți - a căzut victimă manevrelor oculte ale forțelor ostile poporului român (provenite din rîndul celor ce și-au schimbat rapid culoarea politică, mai ales reprezentanți ai minorității maghiare), fiind exclus din învățămînt și arestat în 1945.

Arhivele Statului - Present și viitor - Convocarea
anuală a personalului de conducere din D.G.A.S.,
București 5-6 noiembrie 1992

Maria Ignat, Biroul publicații D.G.A.S.

În zilele de 5-6 noiembrie 1992 s-a desfășurat consfătuirea de lucru de la Direcția Generală a Arhivelor Statului, cu participarea șefilor filialelor județene, cât și a șefilor de serviciu și de birouri din Direcție. Au fost supuse atenției două teme, de mare actualitate: 1. Definirea locului și rolului instituției noastre în societatea românească în etapa actuală și 2. Găsirea celor mai eficiente căi de modernizare a activității în Arhivele Statului. Imaginea deformată asupra Arhivelor Statului, potrivit căreia aceasta este doar o instituție prestatoare de servicii, poate fi schimbată doar prin efortul comun al salariaților, care să ducă în final, la afirmarea ei ca o instituție de cultură și știință.

Avînd în vedere faptul că în Arhivele Statului se concentrează un mare număr de salariați cu studii superioare, îndeosebi cu profil de istorie, se cer căutate modalități pentru o cât mai bună folosire a lor, cu atît mai mult cu cît în ultima vreme au apărut situații noi în care sînt implicate și Arhivele Statului: îmbogățirea Fondului Arhivistice Național prin preluarea arhivelor unor instituții desființate, aprobarea de către Guvernul României a fondurilor pentru microfilmarea unor documente privind istoria românilor existente în arhivele din Rusia. Întrucît în programul de lucru al fiecărui arhivist o cotă-parte este rezervată activității de valorificare (activitate în care, pe viitor, D.G.A.S. se va implica doar în cazul unor manifestări de rezonanță națională și internațională), se cere elaborat un riguros plan de publicații al D.G.A.S., care să fie concretizat în cel mai scurt timp. Astfel, pentru o cât mai bună cunoaștere a activității concrete din Arhivele Statului, a fost inițiată editarea unui "Buletin lunar de informare și documentare", al cărui prim număr a și apărut; se intenționează apariția unui "Anuar al Arhivelor Statului din România" și a unei noi publicații de mare tiraj, intitulată: "Din tainele Arhivelor". Se dorește ca "Revista Arhivelor" să-și modeleze unghiul de vedere pentru a fi mai ancorată în realitatea contemporană. Sînt acestea doar cîteva dintre ideile cuprinse în Cuvîntul de deschidere rostit de directorul general al Arhivelor Statului, prof. Ioan Scurtu.

Din luările de cuvînt ale participanților, am reținut: găsirea de noi forme pentru obținerea unor venituri din munca pe care o desfășurăm în arhive și legat de aceasta necesitatea cunoașterii în detaliu

a Instrucțiunii nr.217/ 22.04.1992 pentru a ști în ce mod pot fi folosiți banii obținuți din activități proprii; existența unui management arhivistic; preocuparea permanentă pentru perfecționarea profesională (organizarea de cursuri de informatică, limbi străine); grijă pentru încadrarea unor buni specialiști la filiale pe posturile scoase la concurs; constituirea unor microcolective de cercetare a teoriei și practicii arhivistice în perspectiva elaborării unui tratat de arhivistică; exprimarea cât mai grabnică a punctelor de vedere privind conținutul Statutului arhivistului; crearea "Asociației Arhiviștilor" și a "Prietenilor Arhivelor din România"; preocupare pentru o mai strânsă colaborare cu instituții similare din România (existențe la M.A.E., M.Ap.N etc.) cât și cu arhiviști din alte țări; demersuri pentru aducerea de microfilme de pe documentele ce interesează istoria noastră națională existente în arhive din alte state inclusiv Austria și Ungaria; după promulgarea de către Parlamentul României a noii legi a Fondului Arhivistic Național va fi necesară o rapidă actualizare a normelor și Instrucțiunilor de lucru în sensul simplificării lor.

Simpozionul pe tema Informatizării în arhive a prilejuit întâlnirea dintre arhiviști și câțiva cunoscuți informaticieni (dl-Costescu, șeful serviciului de informatică de la Ministerul Justiției, dl.Bogdan Teodorescu și dl.Elian Stefan de la Institutul de Cercetări în Informatică, d-na Boroianu Mariana de la Centrul de Informatică al municipiului București. S-a conchis că "nu există altă cale decât informatica", astfel că preocuparea pentru modernizarea instituției noastre pe calea informatizării este pe deplin justificată.

Audierea materialului prezentat de d-na Filofteia Rîzniș, șefa Serviciului informatică din D.G.A.S., care contura stadiul la care ne aflăm și ceea ce este de făcut în următorii ani în domeniul informatizării, cât și răspunsurile date arhiviștilor de către specialiști au fost de un real folos, dar au evidențiat necesitatea unor eforturi comune pentru a ne pune la punct cu ceea ce înseamnă informatica arhivistică și pentru a trece apoi la definitivarea proiectului de program de informatizare pe profil, astfel încât într-un termen cât mai scurt să lichidăm uriașul decalaj care ne desparte de țările dezvoltate și cu experiență în acest domeniu.

Consfătuirea privind preluarea unei părți a fondului
arhivistic românesc existent în Arhivele de la Moscova,
București, 7 noiembrie 1992

Margareta Stan , Biroul documentare DGAS

Pe 7 noiembrie 1992 la sediul D.G.A.S. a avut loc o ședință lărgită cu participarea unor invitați de la Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Apărării Naționale, Academia Română, Institutul de istorie "Nicolae Iorga", la care s-au discutat probleme legate de microfilmarea arhivelor românești aflate la Moscova, a materialelor ce se vor microfilma integral, fonduri aparținând arhivei P.C.R. și Kominternului. O problemă importantă care a reieșit din discuție a fost realizarea documentării, pentru care au fost solicitate și instituțiile mai sus numite.

Simpozionul științific cu tema: "Documentul istoric -
izvor de cultură, material didactic pentru orele de
istorie", Slobozia 11 noiembrie 1992

Alexandru Vlădăreanu, șeful Arh.St.
Ialomița

În ziua de 11 noiembrie, Filiala Arhivelor Statului Ialomița a organizat în colaborare cu Inspectoratul școlar al județului și la sediul acestuia un simpozion avînd drept subiect: "Documentul istoric - izvor de cultură, material didactic pentru orele de istorie". Au prezentat intervenții dl. Virgiliu Z. Teodorescu, director la D.G.A.S. și șeful Filialei Arhivelor Statului Ialomița. În partea a doua a acțiunii auditoriul a adresat întrebări referenților după care au fost prezentate lucrările: România - Istorie în documente. Album, D.G.A.S., 1992 și România - Documente străine despre români, București, D.G.A.S., 1992. Această lansare de carte a fost primită cu mult interes de profesorii de istorie, lucrările fiind un important material didactic pentru orele de istorie a României.

Sesiune științifică anuală dedicată centenarului
Memorandumului (1892-1992), Cluj-Napoca 12 noiembrie 1992

Ioan Dregan, șeful Arh.St.Cluj

Cluj-Napoca a găzduit luna aceasta o amplă manifestare științifică cu tema: "Arhivele în slujba științei și culturii", dedicată aniversării centenarului mișcării memorandiste (1892-1992), Sesiunea

științifică are un caracter anual, anul acesta bucurându-se de o numeroasă participare. Lucrările s-au desfășurat sub egida Filialei Arhivelor Statului Cluj pe trei secțiuni: Istoria Memorandumului; Istorie; Arhivistică. La deschiderea sesiunii a fost vernisată expoziția "Memorandum - 100" ale cărei exponate au adus în fața privitorului întreg spectrul acțiunii memorandistice cât și pe fruntașii acesteia: Ioan Rațiu, Gheorghe Pop de Băsești, Vasile Lucaciu. În plenul sesiunii au fost prezentate lucrări care au dezvoltat imaginea vieții social-politice a românilor din Transilvania în a doua jumătate a secolului trecut. Astfel s-a remarcat prin ineditul informației lucrarea prof. Corneliu Lungu, director al Direcției Arhive Centrale București, purtând titlul: "Eminescu despre românii din Ardeal și Bucovina în rapoartele consulului austriac din Iași".

La secțiunea "Istoria Memorandumului" lucrările au reflectat, în extenso, faptul că ideile memorandiste au preocupat încă dinainte de 1891 populația românească din teritoriile aflate sub opresiunea habsburgică. Din partea Arhivelor au participat: Doru E. Gorun (Arh. St. Sălaj): "Memorandumul sălăjean din anul 1862"; Constantin Brătescu (Arh. St. Caraș-Severin): "Contribuții la cunoașterea acțiunilor pro-memorandiste desfășurate în comitatul Caraș-Severin între 1877-1894"; Dorin Goția (Arh. St. Sibiu): "Date privitoare la modul în care Memorandumul a parvenit delegației române de la Viena"; Elisabeta Marin (Arh. St. Brașov): "Relatări despre mișcarea memorandistă în ziarul brașovean «Kronstadt Zeitung»".

Lucrările secțiunii de "Istorie" cu preponderență s-au ocupat de aspectele socio-culturale ale populației românești din Transilvania, de unitatea culturală a poporului român care s-a manifestat cu combativitate în secolul trecut prin colportajul de carte românească între provinciile românești. Astfel s-au remarcat lucrările arhiviștilor: Vasile Lechințan (Arh. St. Cluj): "Mentalități țărănești din satul românesc transilvănean în secolul al XVI-lea"; Livia Ardelean (Arh. St. Cluj): "Aspecte din viața Reuniunilor de învățători confesionali români din Transilvania în perioada 1867-1918"; Liviu Boar (Arh. St. Mureș): "Contribuții documentare la istoria românilor din Ciuc, Giurgeu și Cașin în secolul al XIX-lea"; Florica Muntean (Arh. St. Cluj): "Aspecte privind ciclul de viață familială în satul românesc din Transilvania"; Lucian Cucuiet (Arh. St. Satu-Mare): "Mărturii inedite despre Vasile Lucaciu".

Secțiunea "Arhivistică" a cuprins lucrări de interes major care au pledat pentru valorificarea fondurilor arhivistice care ascund mărturii inedite despre dezvoltarea orașelor transilvane în contextul

europăen. Au participat: Monica Vlaicu (Arh.St.Sibiu): "Incursiune în trecut. Dezvoltarea științelor auxiliare ale istoriei în Transilvania în contextul european"; Ana Ilea (Arh.St.Bihor): "Seria actelor economice din fondul Episcopia romano-catolică de Oradea"; Alexandru Neamțu (Arh.St.Cluj): "Pentru o adevărată istorie a bisericii"; Delia Socol (Arh.St.Cluj): "Accesul Clujului la statutul de oraș liber"- Interpretare diplomatică; Mariana Marian (Arh.St.Cluj): "Ordonarea și inventarierea fondurilor bancare"; Ofelia Avarvarei (Arh.St.Cluj): "Banca Agrară S.A.Cluj (1919-1981)". Prezentări de fonduri: Laurențiu Mera (Arh.St.Cluj): "Fondul personal Alex.Borza"; Lia Dragomir (Arh.St.Cluj): "Arhivă familială - arhivă fideicomisionară. Studiu comparativ"; Ioan Dordea (Arh.St.Cluj): "Evidența fondurilor și colecțiilor arhivistice din depozitele Arhivelor Statului"; Ernest Wagner (Arh.St.Sălaj): "Mijloace și metode în activitatea de microfilmare"; Elisabeta Moroti (Arh.St.Sălaj): "Folosirea documentelor în scopuri practice", Lucia Serdan (Arh.St.Cluj): "Terminologia în documentele maghiare din secolul al XVII-lea".

Simpozion consacrat lui Gheorghe Brătianu, organizat
de "Așezămintele Culturale Brătianu", București
13 noiembrie 1992

Prof.univ.dr. Ioan Scurtu, Director
general al Direcției Generale a Arhivelor
Statului

"Activitatea politică a lui Gheorghe Brătianu" a fost titlul comunicării prezentată de directorul general al Arhivelor Statului. S-a reliefat un aspect puțin cunoscut din activitatea istoricului și dascălului Gheorghe Brătianu (1898-1953), marcându-se intrarea sa în Partidul Național Liberal (1927), rolul său în realizarea restaurației de la 8 iunie 1930, crearea Partidului Național-Liberal georgist, poziția față de principalele probleme interne și externe ale României, fuziunea cu Partidul Național Liberal tradițional (ianuarie 1938), atitudinea din timpul regimurilor dictatoriale, contribuția sa la înlăptuirea actului istoric de la 23 august 1944, părăsirea scenei politice, arestarea și moartea în închisoarea de la Sighet (1953).

Apariții editoriale 1992

Ioan Scurtu și Constantin Hlihor, Anul 1940.

Drama românilor dintre Prut și Nistru, București, Editura Academiei de Inalte Studii Militare, 1992, 192 p.

Lucrarea prezintă evoluția relațiilor româno-sovietice în anii 1918-1940, contextul în care România a fost nevoită să cedeze Basarabia și nordul Bucovinei, retragerea administrației și armatei române din aceste teritorii, pierderile umane și materiale suferite de statul român, regimul de ocupație instaurat de guvernul de la Moscova.

Bazându-se pe o documentație bogată - în primul rînd din Arhivele Statului și din Arhivele Ministerului Apărării Naționale - lucrarea oferă o imagine cuprinzătoare asupra unui aspect dramatic din istoria poporului român, insuficient cunoscut sau prezentat multă vreme deformat în istoriografia românească și străină. În anexe sînt introduse 23 de documente și 8 fotografii privind tema abordată.

Lucrări în curs de apariție

Alexandra Negreanu, șefa Biroului publicații

Natalia Trandafirescu, Album de paleografie greacă

Lucrarea așteptată cu mult interes de cei ce vor să se inițieze în descifrarea manuscriselor și documentelor grecești aflate în bibliotecile și arhivele din București, reunește piese scrise de români sau alte persoane cunoașcătoare ale limbii grecești, porunci domnești sau ecleziastice, scrisori ale patriarhilor, zapise, chitanțe etc. Albumul urmărește totodată să releve prin cît mai multe ilustrații "bogăția și frumusețea documentelor grecești".

Dobrin Pîrvan, Constantin Condrea, Nicolae Bungrezeanu
Din tezaurul arhivistic dîmbovițean. Catalog de documente
(1526-1848)

Volumul cuprinde rezumatele a 1436 de documente, selectate după valoarea informației istorice. Din mențiunile bibliografice atașate la sfîrșitul descrierii diplomatice, rezultă că marea majoritate a documentelor valorificate sînt inedite.

Nicolae Chișurici, Tudor Rățoi. Indrumător în Arhivele Statului județul Mehedinți, vol.II

Acest al doilea volum al Indrumătorului în Arhivele Statului județul Mehedinți cuprinde prezentări de documente școlare create în decursul vremii de 265 de instituții de învățămînt care și-au desfășurat activitatea în această parte a țării începînd din anul 1838. În cele 122 de prezentări sînt menționate date referitoare la personalul didactic și populația școlară, la analfabetism și alfabetizare pînă la reforma învățămîntului din august 1948.

Marcel-Dumitru Ciucă, Silvia Vătafu-Găitan. Catalogul documentelor Țării Românești din Arhivele Statului, vol.VI (1645-1649)

Cel de al VI-lea volum al Catalogului documentelor Țării Românești cuprinde în total 1576 de regeste, rezumate și mențiuni ale documentelor dintre anii 1645-1649 păstrate în Arhivele Statului sub formă de originale, copii, traduceri, concepte, regeste și mențiuni rezultate în urma contopirilor și dotărilor dintr-un număr de traduceri în limba română (20), în limba greacă (2), restul fiind regeste, rezumate, mențiuni, concepte. Documentele din volumul de față conțin bogate informații care lămuresc nivelul de dezvoltare a țării la mijlocul veacului al XVII-lea, în privința agriculturii, viticulturii, apiculturii, meșteșurilor, comerțului, organizării societății.

Manifestări expoziționale

La data de 4 noiembrie a.c. s-a deschis în holul Prefecturii județului Prahova expoziția documentară dedicată zilei de 1 Decembrie 1918 sub genericul: "Lupta românilor pentru unitate națională 1600-1918". Aceasta a fost realizată de dl.Nicolae Ionescu de la Arh.St.Prahova care a reunit documente de valoare ce au fost expuse în vitrine. Un loc aparte au ocupat publicațiile D.G.A.S. (Mihai Rachieru, șeful Arh.St.Prahova)

În orașul Drobeta Turnu-Severin, la sediul Arhivelor Statului Mehedinți, în perioada 9-13 noiembrie a.c. a fost organizat medalionul expozițional "1916 - luptele eroice din Cîmpia Severinului" și expoziția de documente sub genericul "1918 - marea unire în documente", consacrată zilei de 1 Decembrie - ziua națională a României. Exponatele valorifică tezaurul documentar mehedințean. Expoziția a fost vizitată de

un numeros public, rămânând deschisă toată luna decembrie.
(Nicolae Chipurici, șeful Arh.St. Mehedinți)

Arhivele Statului Vâlcea au organizat împreună cu Muzeul de istorie din Râmnicu Vâlcea, la sediul acestuia, expoziția cu tema: "Râmnicu Vâlcea în epoca modernă". Ponderea exponatelor o constituie fotocopiile și xeroxurile de pe documente din fondurile Prefectura județului Vâlcea și Primăria Râmnicu Vâlcea. Vernisajul a avut loc în ziua de 10 noiembrie și va sta la dispoziția publicului toată luna decembrie.

(Dumitru Andronie, șeful Arh.St.Vâlcea)

În ziua de 11 noiembrie a avut loc la sediul Arhivelor Statului Galați vernisajul expoziției intitulată: "1 Decembrie - ziua națională a României". Aceasta va fi deschisă toată luna decembrie.

(Alexandru Duță, șeful Arh.St.Galați)

Arhivele Statului Tulcea au găzduit în ziua de 16 noiembrie 1992 vernisajul expoziției foto-documentare "1 Decembrie". Evenimentul marchează semnificația zilei de 1 Decembrie - ziua națională a României. Foto-montajele, prin ineditul lor, subliniază o dată în plus importanța majoră a zilei aniversare.

(Virgil Măgureanu, șeful Arh.St.Tulcea)

IV. BREVIAR

Calendar

21-22 noiembrie 1992

Sesiunea anuală de comunicări a Muzeului Rîmnicu Vîlcea.

20-22 noiembrie 1992

Sesiune de comunicări și expoziție consacrată comemorării a 140 de ani de la moartea marelui patriot Nicolae Bălcescu. Rîmnicu Vîlcea.

24-25 noiembrie 1992

Sesiunea de comunicări cu tema: "Originile regimului comunist: anii 1944-1947", organizată de Institutul de istorie "Nicolae Iorga", la sediul acestuia din Bd. Aviatorilor nr. 101, București.

25 noiembrie 1992

Arhivele Statului Bistrița vor găzdui vernisajul expoziției "Burg și modernitate". Manifestarea se organizează de către Arhivele Statului Bistrița-Năsăud, împreună cu Muzeul de istorie județeană.

26-27 noiembrie 1992

Sesiune anuală de comunicări științifice organizată de Complexul Muzeal Golești.

27 noiembrie 1992

Dezbaterea științifică cu tema: "Alimentația țaranului în România", organizată de Societatea de istorie și retrologie agrară din România. Dezbaterea a avut loc la sediul Societății din Bd. Mărăști 61, București.

17-18 decembrie 1992

Sesiunea de comunicări științifice "Memoria documentelor", organizată de D.G.A.S. la sediul acesteia din Bd. Mihail Kogălniceanu nr. 29, București.

Donații

D.G.A.S.

În luna noiembrie a anului 1992, doamna Cora Barbu, soția doctorului Gabriel Barbu a dăruit Facultății de Arhivistică din București un număr de 500 de volume, cărți și periodice de istorie, literatură și artă, manuale, tratate, bibliografii, monografii de locuri și persoane, cărți care vor întregi prin conținut cunoștințele necesare pregătirii profesionale a viitorilor arhiviști.

Să sperăm că acestei donații i se vor alătura și alți posesori

de biblioteci personale care vor sprijini învățămîntul românesc de specialitate. (Elena Dima)

Arh. St. Buzău

În luna octombrie, baza documentară a filialei s-a îmbogățit prin preluarea donației Ionescu Gion care prin diversitatea și specificul subiectelor abordate în studii și articole, anexele, iconografia aferentă aduc o nouă imagine asupra acestor plaiuri. Donația este formată din 12 volume grupate în Codexuri de comunicări și studii, 5 volume de documente pentru comuna Calvinii, 2 volume pentru comuna Cătina, 3 volume pentru comuna Posești (Prahova) și 1 volum pentru comuna Tîrlești. În total 6866 file și 408 imagini.

O a doua donație de filială a venit din partea d-lui Ion Potlogea din comuna Pîrscov, constînd dintr-un Jurnal de campanie din anul 1941 și o monografie dezvoltată a comunei Robești însoțită de un mare număr de anexe și de o serie de hărți ordonate și executate chiar de donator. (Venera Tudose, șefa filialei)

Arh. St. Cluj

S-a preluat prin donație (0,20 m.l.) Fondul familial Boeriu (1900-1954). Acesta cuprinde acte personale ale lui Valeriu Boeriu, întemeietorul și directorul Gimnaziul mixt din Reghin, importante pentru istoria învățămîntului românesc din Transilvania în perioada interbelică. Urmează a fi preluate și actele fiului său Ioan V. Boeriu, jurist, cercetător științific și cunoscut eminescolog. (Ioan Dregan, șeful filialei)

Arh. St. Mureș

În perioada octombrie-noiembrie baza documentară a filialei s-a îmbogățit prin preluarea fondului Societății de științe istorice - filiala Tîrgu Mureș (1957-1979) donație de la fostul președinte al filialei, prof. Aurel Chertes, fost arhivist la Arh. St. Mureș. (Liviu Boar, șeful filialei).

Arh. St. Vîlcea

În luna noiembrie a.c. baza documentară a F.A.S. Vîlcea s-a îmbogățit cu 63 de piese: zapise de vînzare-cumpărare, diate, acte de pace, contracte etc. din perioada 1776-1894 donate de Stefan Iliescu-Trușcă din Voineasa (jud. Vîlcea). Toate documentele privesc proprietățile din zona acestei localități. Au intrat în colecția Documente Istoric. (Dumitru Andronic, șeful filialei)

Dicționar

Dr. Adina Berciu Drăghicescu, Dr. Oprea Florea

1. Bibliofilie - ramură a bibliologiei care se ocupă cu studiul cărților sub raportul rarității și al valorii lor artistice. Pasiunea de a cunoaște, de a evalua și de a colecționa cărți rare, frumoase și prețioase.

2. Ediție bibliofilă - Lucrare editată în condiții grafice deosebite (format mai puțin obișnuit, hârtie de calitate superioară etc.) cu un tiraj mic din care unele exemplare sînt numerotate.

3. Hipertextul - reprezintă acea formă de organizare a textelor în care unitățile constituente nu sînt reprezentate într-o succesiune liniară, ci ca un sistem de treceri posibile între conexiuni. Urmărind aceste conexiuni se poate citi textul în orice ordine, alcătuiind diferite texte liniare. Hipertextul este utilizat în spiritul unei enciclopedii. Formarea, cercetarea, dezvoltarea și analiza unui hipertext se poate realiza numai cu ajutorul calculatorului.

4. Hîrtie de biblie - hîrtie ușoară, opacă și subțire, dar rezistentă folosită pentru reducerea grosimii unor cărți cum ar fi bibliile și dicționarele la care se pot asigura 1.000 - 1.100 pagini fără ca grosimea cărților să depășească cca 3 cm.

5. Hîrtie neacidă - hîrtie care nu conține și nu degajă cu timpul acizi. Hîrtia neacidă este caracterizată prin permanență și se folosește pentru scrierea documentelor. Hîrțiile vechi de cîrpe fabricate manual erau neacide. În epoca modernă această însușire este conferită de așa numita rezervă alcalină asigurată din fabricație prin adăugarea unor substanțe chimice în pasta de hîrtie.

6. Incunabul - carte din perioada de început a tiparului (lat Cuna = leagăn). La nivelul istoriei culturii incunabulele sînt acele cărți tipărite înainte de 1500 dar pe țări și la nivel regional, se încadrează în categoria incunabulelor volumele care marchează începuturile tiparului în acele zone.

7. Marketingul de bibliotecă - Marketingul a apărut în SUA la începutul secolului XX. Rezultatele studiilor de piață (marketing) sînt folosite în prezent în toată lumea în proporție de 90% în sectorul productiv. El a început să cîștige teren și în domeniul neproductiv - cum ar fi acela al bibliotecilor ducînd la apariția marketingului de bibliotecă care este de două tipuri: cantitativ și calitativ.

Principalul scop al marketingului calitativ îl constituie crearea condițiilor optime de satisfacere a cerințelor bibliotecaro-bibliografice ale populației. Marketingul cantitativ presupune creșterea indicelui de consultare, de servire, de frecvență etc. pe seama atragerii în bibliotecă a celor care nu au mai apelat la serviciile bibliotecii.

8. Pliere armonică - pliere în zig-zag a hîrtilor de format mare pentru a facilita păstrarea și depozitarea. Plierea armonică se deosebește de plierea prin împăturire sau de plierea rulată care nu se folosesc în arhive deoarece prezintă numeroase dezavantaje.

9. Teletextul - este un sistem neinteractiv, unidirecțional. Informațiile fiind transmise simultan cu programul TV, dar independent de acesta. Telexul realizează transmiterea unei cantități limitate de informație fondul informațional de bază putîndu-se modifica zilnic sau chiar de mai multe ori pe zi. El este echivalentul cu un ziar cotidian.

10. UNISIST - sistem informațional mondial unic creat din Inițiativa Organizației Națiunilor Unite prin organismul său specializat UNESCO. Studiul asupra Unisist-ului a fost încredințat unei grupe de lucru care s-a reunit la Paris între 18-20 ianuarie 1967.

Raportul asupra studiului unisist cuprinde 5 obiective: 1. să găsească cele mai bune mijloace de legătură reciprocă între sisteme; 2. să ducă la ameliorări în privința organizării bibliotecilor, depozitelor documentare, serviciilor de elaborare a referatelor, a serviciilor de indexare și traduceri; 3. formarea cadrelor necesare pentru serviciile și rețelele de informare planificate; 4. colaborare cu guvernele pentru perfecționarea unor condiții economice și politice din cele mai bune; 5. ajutorul care trebuie dat țărilor în curs de dezvoltare în problema informațiilor științifice și efectuarea proiectelor experimentale și demonstrative duse în colaborare cu alte instituții ale ONU.

Programul Unisist prevede 21 de recomandări dintre care menționăm: standardizarea bibliografiei, catalogul mondial de publicații științifice specificarea subiectului, dezvoltarea rețelelor, de telecomunicații pentru transferul informației științifice, constituirea unor rețele moderne de transfer al informațiilor, stabilirea unei rețele de servicii. S-a preconizat existența și activitatea în fiecare țară a unor centre naționale automatizate care să dețină și să pună la dispoziția sistemului mondial informațiile și documentele caracteristice. Prin acest program se realizează raționalizarea activității de informare.

Proiectul Unisist s-a aprobat în 1972 de Adunarea Generală UNESCO.

ADRESELE FILIALELOR JUDETENE

1. Arh.St.Municipiul București - Calea Văcărești, 470, tel.347530/1560
2. Arh.St.Alba - Alba Iulia, str.Mihai Viteazul, nr.29, 0968/21996.
3. Arh.St.Arad - Arad, str.Ceaikovski, nr.2-4, tel.0966/23321.
4. Arh.St.Argeș - Pitești, str.Exercițiu nr.208, tel. 0976/42244.
5. Arh.St.Bacău - Bacău, Calea Oituz, nr.29, tel.0931/11686.
6. Arh.St.Bihor - Oradea, str.Ioan de Hunedoara, 10, tel.0991/13876.
7. Arh.St.Bistrița Năsăud - Bistrița, str.Gării, 1, tel.0990/11143.
8. Arh.St.Botoșani - Botoșani, str.Marchian, 70, tel.0985/43833.
9. Arh.St.Brașov - Brașov, str.Gh.Barițiu, nr.34, tel.0921/42066.
10. Arh.St.Brăila - Brăila, str.Călărași nr.16, tel.0946/13147.
11. Arh.St.Buzău - Buzău, Bd.N.Bălcescu nr.42, tel.0974/31673.
12. Arh.St.Caraș-Severin-Caransebeș, str.Bistrei nr.2, tel.0965/12981.
13. Arh.St.Cluj - Cluj-Napoca, str.M.Kogălniceanu, tel.0951/17121.
14. Arh.St.Constanța - Constanța, str.Stefan cel Mare, 121, tel.0916/65463.
15. Arh.St.Covasna - Sf.Gheorghe, Piața Libertății 7, tel.0923/13324.
16. Arh.St.Călărași - Călărași, str.Pompierilor nr.1, tel.0911/16118.
17. Arh.St.Dâmbovița - Tîrgoviște, str.Stan Dițescu nr.5, tel.0926/14532.
18. Arh.St.Dolj - Craiova, str.Libertății nr.34, tel.0941/16661.
19. Arh.St.Galați - Galați, str.Constructorilor nr.1, tel.0934/36114.
20. Arh.St.Gorj - Tg.Jiu, str.Traian nr.34, tel.0929/12315.
21. Arh.St.Giurgiu - Giurgiu, Calea București nr.49, tel.0912/13315.
22. Arh.St.Harghita - Miercurea Ciuc, str.T.Vladimirescu, 34, tel.0958/
12224
23. Arh.St.Hunedoara - Deva, str.Aurel Vlaicu, 2, tel. 0956/14347.
24. Arh.St.Ialomița - Slobozia, str.Al.Odobescu nr.4, tel.0910/11640.
25. Arh.St.Iași - Iași, Calea Copoului, 26, tel.0994/13566.
26. Arh.St.Maramureș - Baia Mare, Bd.București, 26, tel.0994/13566.
27. Arh.St.Mehedinți - Drobeta Tr.Severin, Bd.Republicii, 75, tel.0978/
11241.

28. Arh.St.Mureș - Tg.Mureș, str.Crizantemelor nr.2, tel.o954/35o64.
29. Arh.St.Neamț - Piatra Neamț, str.V.A.Urechia nr.4-6, tel.o936/16o5o.
- 3o. Arh.St.Olt - Slatina, str.Primăverii nr.15, tel.o944/16oo5.
31. Arh.St.Prahova - Ploiești, str.Logofăt Tăutu, 3, tel.o971/253o7.
32. Arh.St.Satu Mare - Satu Mare, str.Pruntului nr.2, tel.o997/111o2.
33. Arh.St.Sălaj - Zalău, str.T.Vladimirescu 34 A. tel. o996/1482o.
34. Arh.St.Suceava - Suceava, str.Stefan cel Mare 35, tel.o987/13o35.
35. Arh.St.Sibiu - Sibiu, str.Arhivelor nr.3, tel.o924/31356.
36. Arh.St.Teleorman - Alexandria, șos.Tr.Măgurele 3, tel.o913/12669.
37. Arh.St.Timiș - Timișoara, str.A.Mocioni nr.8, tel.o961/15527.
38. Arh.St.Tulcea - Tulcea, str.Spitalului nr.4, tel.o915/12448.
39. Arh.St.Vaslui - Vaslui, str.M.Kogălniceanu 2, tel. o983/11874.
- 4o. Arh.St.Vâlcea - Râmnicu Vâlcea, str.General Praporgescu nr.32 bis
tel.o947/122o1.
41. Arh.St.Vrancea - Focșani, Bd.D.Cantemir nr.19, tel.o939/13712.
42. Facultatea de Arhivistică tel.769546, 7814545/ 282o.
43. Scoala Națională de Arhivistică 7814545/5o72.

Lista de abrevieri

B.I.D.A.	- Banca Internațională de Date Arhivistice
D.G.A.S.	- Direcția Generală a Arhivelor Statului
M.I.	- Ministerul de Interne
S.R.I.	- Serviciul Român de Informații
m.l.	- metri liniari
u.a.	- unități arhivistice

Hotărîrea noastră.

Saliste

Obștea poporului român din comuna din îndemn propriu și fără nici o silă sau ademenire din vre^o parte, dă la iveală dorința ferbinte, ce însufleștește inima fiecărui Român, și declară, ca voința sa nestrămutată este:

Voim să fim alăturați, împreună cu teritoriile românești din Ardeal, Bănat, Ungaria și Maramurăș, la Regatul României, sub stăpânirea Majestății Sale, Regelui Ferdinand I.

În această hotărîre a noastră așternem tot ce au dorit strămoșii noștri, tot ce ne încălzește pe noi, cei de față, și tot, ce va înălța pururea pe fiii și nepoții noștri.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Saliste în 25 Noembrie 1918.

(Locul și data)

*Jean Lupas
Spiru Popa*

Subscrierile:
*George Ciocan
Nic. Iora
Mihail Comsa*

*Jean D. Bărsan
Pătru Răilescu
Nicolae Pehrthuy
Jovan M. Stănescu
Petru Brăgăleț stud. univ.
Gheorghe Dumăș
Jouel Sory
Dumăș Nicolae*

*Constantin Bărsan
Adrian Ioan Bărsan
Constantin Bărsan
Nicolae Bărsan
Sr. Ioan Bărsan
Dumăș Comsa
Nicolae Ciocan
Ioan Bărsan
Ioan Bărsan
Gherasim Pătru
Nicolae Bărsan*